

ПРАВИЛНИК ЗА ДЕЙНОСТТА

на ЧОУ „ИЗГРЕВ“ ЕООД – гр. София

учебна 2026/2027 година

Приет от Педагогическия съвет с Протокол № 1/15.09.2026 г. и утвърден със Заповед № РД-02/15.09.2026 г.

София, р-н Панчарево, ул. „Люляк“ № 17 · izgrevou@gmail.com · www.izgrevou.com

СЪДЪРЖАНИЕ

ГЛАВА ПЪРВА. ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ.....	3
Раздел I. Предмет на правилника.....	3
Раздел II. Основни приоритети и принципи на училищното образование.....	3
Раздел III. Цели на предучилищното и училищното образование.....	4
Раздел IV. Право на образование. Задължително предучилищно и училищно образование.....	4
ГЛАВА ВТОРА. ЕЗИК В СИСТЕМАТА НА УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ.....	6
Раздел I. Български книжовен език.....	6
ГЛАВА ТРЕТА. УЧИЛИЩЕТО КАТО ИНСТИТУЦИЯ В СИСТЕМАТА НА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ.....	8
Раздел I. Статут на училището.....	8
ГЛАВА ЧЕТВЪРТА. УЧИЛИЩНО ОБРАЗОВАНИЕ.....	9
Раздел I. Степени, етапи и видове училищно образование.....	9
Раздел II. Училищна подготовка – същност и съдържание.....	9
Раздел III. Учебен план.....	10
Раздел IV. Организационни форми.....	12
Раздел V. Учебно и неучебно време.....	12
Раздел VI. Форми на обучение.....	14
Раздел VII. Обучение от разстояние в електронна среда.....	16
Раздел VIII. Оценяване на резултатите от обучението на учениците.....	17
Раздел IX. Завършване на клас, етап и степен на образование.....	21
ГЛАВА ПЕТА. УЧЕНИЦИ.....	23
Раздел I. Основни права и задължения.....	23
Раздел II. Подкрепа за личностно развитие на децата и учениците.....	27
Раздел III. Санкции и мерки спрямо учениците.....	31
ГЛАВА ШЕСТА. РОДИТЕЛИ.....	35
Раздел I. Сътрудничество между училището и родителите.....	35
Раздел II. Права и задължения на родителите.....	35
ГЛАВА СЕДМА. УЧИТЕЛИ, ДИРЕКТОРИ И ДРУГИ ПЕДАГОГИЧЕСКИ СПЕЦИАЛИСТИ.....	37
Раздел I. Общи положения.....	37
Раздел II. Права и задължения.....	38
Раздел III. Повишаване на квалификацията на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.....	40
Раздел IV. Кариерно развитие на педагогическите специалисти.....	42
Раздел V. Поощряване и награждаване на педагогическите специалисти.....	42
ГЛАВА ОСМА. ОРГАНИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ.....	44
Раздел I. Директор и педагогически съвет.....	44
Раздел II. Обществен съвет.....	45
ГЛАВА ДЕВЕТА. ОРГАНИЗАЦИЯ НА ОБРАЗОВАТЕЛНИЯ ПРОЦЕС.....	47
Раздел I. Прием и преместване на ученици.....	47
Раздел II. Подготвителна група.....	49
Раздел III. Целодневна организация на учебния ден.....	49
Раздел IV. Спортни дейности, освобождаване от физическо възпитание и спорт, изпити.....	50
Раздел V. Ученически отдиш, туризъм и организирани пътувания.....	50
Раздел VI. Училищен транспорт.....	51
Раздел VII. Медицинско обслужване.....	52
ГЛАВА ДЕСЕТА. УЧИЛИЩНА ДОКУМЕНТАЦИЯ. УЧЕБНИЦИ. ЗАЩИТА НА ЛИЧНИТЕ ДАННИ.....	53
Раздел I. Училищна документация.....	53
Раздел II. Познавателни книжки, учебници и учебни помагала.....	53
Раздел III. Защита на личните данни.....	53
ДОПЪЛНИТЕЛНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ.....	55

ГЛАВА ПЪРВА

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Раздел I

ПРЕДМЕТ НА ПРАВИЛНИКА

Чл. 1. (1) С този правилник се определят структурата, функциите и управлението на ЧОУ „Изгрев“ ЕООД – гр. София (наричано по-нататък „училището“), правата и задълженията на директора, заместник-директора, учителите и другите педагогически специалисти, служителите, учениците и родителите, организацията на образователния процес, както и условията и редът за завършване на клас и етап и за придобиване на основно образование.

(2) Правилникът урежда отношенията в процеса на обучение, възпитание и социализация при пълно зачитане и уважение на човешката личност.

Чл. 2. (1) Правилникът е изработен на основание чл. 28, ал. 1, т. 2 и чл. 263, ал. 1, т. 2 от Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО) и е актуализиран към 15.09.2026 г. в съответствие с действащата нормативна уредба.

(2) При изготвянето на правилника са спазени:

1. Законът за предучилищното и училищното образование;
2. държавните образователни стандарти – Наредба № 4/2015 г. за учебния план, Наредба № 5/2016 г. за предучилищното образование, Наредба № 8/2016 г. за информацията и документите за системата на предучилищното и училищното образование, Наредба № 10/2016 г. за организация на дейностите в училищното образование, Наредба № 11/2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците, Наредба № 15/2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти, Наредбата за приобщаващото образование и Наредбата за финансирането на институциите в системата на предучилищното и училищното образование;
3. Правилникът за създаването, устройството и дейността на обществените съвети към детските градини и училищата;
4. Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030);
5. другите нормативни актове, отнасящи се до образованието, и вътрешните актове на училището.

Раздел II

ОСНОВНИ ПРИОРИТЕТИ И ПРИНЦИПИ НА УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Чл. 3. (1) Образованието като процес включва обучение, възпитание и социализация.

(2) Образованието е национален приоритет и се реализира в съответствие със следните принципи:

1. единна държавна образователна политика за осигуряване правото на училищно образование;
2. ориентираност към интереса и към мотивацията на детето и на ученика, към възрастовите и социалните промени в живота му, както и към способността му да прилага усвоените компетентности на практика;
3. равен достъп до качествено образование и приобщаване на всяко дете и на всеки ученик;
4. равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на училищното образование;
5. запазване и развитие на българската образователна традиция;
6. хуманизъм и толерантност;
7. съхраняване на културното многообразие и приобщаване чрез българския език;

8. иновативност и ефективност в педагогическите практики и в организацията на образователния процес въз основа на научна обоснованост и прогнозиране на резултатите от иновациите;
9. прозрачност на управлението и предвидимост на развитието на училищното образование;
10. автономия за провеждане на образователни политики, самоуправление и децентрализация;
11. ангажираност на юридически лица с нестопанска цел, родителите и други заинтересовани страни и диалог между тях по въпроси на образованието.

Раздел III

ЦЕЛИ НА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Чл. 4. (1) Основните цели на предучилищното и училищното образование в училището са:

1. съхраняване и утвърждаване на българската национална идентичност;
2. придобиване на компетентности, необходими за успешна личностна реализация на всеки ученик;
3. придобиване на компетентности за прилагане на принципите за устойчиво развитие;
4. ранно откриване на заложите и способностите на всяко дете и ученик и насърчаване на развитието и реализацията им;
5. формиране на устойчиви нагласи и мотивация за учене през целия живот;
6. придобиване на компетентности за разбиране и прилагане на принципите на демокрацията и правовата държава, на човешките права и свободи, на активното и отговорното гражданско участие;
7. формиране на толерантност и уважение към етническата, националната, културната, езиковата и религиозната идентичност на всеки гражданин;
8. формиране на толерантност и уважение към правата на децата, учениците и хората с увреждания;
9. познаване на националните, европейските и световните културни ценности и традиции;
10. придобиване на компетентности за разбиране на глобални процеси, тенденции и техните взаимовръзки;
11. придобиване на компетентности за разбиране и прилагане на принципите, правилата, отговорностите и правата, които произтичат от членството в Европейския съюз;
12. издигане и утвърждаване на престижа на училището и на значението на образованието чрез управление на качеството в процеса на обучение за постигане на държавните образователни стандарти;
13. осигуряване на условия за физическо, нравствено, умствено и социално развитие на децата и учениците;
14. създаване и развитие на учебна среда, вдъхновена от идеите и методите на Слънчевата педагогика;
15. популяризиране на резултатите от прилагането на методите на Слънчевата педагогика.

Раздел IV

ПРАВО НА ОБРАЗОВАНИЕ. ЗАДЪЛЖИТЕЛНО ПРЕДУЧИЛИЩНО И УЧИЛИЩНО ОБРАЗОВАНИЕ

Чл. 5. (1) Всеки има право на образование и може да повишава образованието и квалификацията си чрез учене през целия живот.

(2) Приобщаващото образование е неизменна част от правото на образование.

Чл. 6. (1) Предучилищното образование е задължително от учебната година, която е с начало в годината на навършване на 4-годишна възраст на детето (чл. 8, ал. 1 от ЗПУО).

(2) Училищното образование е задължително до навършване на 16-годишна възраст и започва от учебната година, която е с начало в годината на навършване на 7-годишна възраст на детето (чл. 8, ал. 2 от ЗПУО).

(3) Училищното образование може да започне и от учебната година с начало в годината на навършване на 6-годишна възраст на детето по преценка на родителя и при готовност за училище, удостоверена при условия и по ред, определени в държавния образователен стандарт за предучилищното образование (Наредба № 5/2016 г.).

(4) Началото на училищното образование може да се отложи с една учебна година, когато здравословното състояние на детето не позволява постъпването в I клас, установено по ред, определен в държавния образователен стандарт за предучилищното образование.

Чл. 7. (1) Предучилищното и училищното образование в Република България е светско.

(2) В системата на предучилищното и училищното образование не се допуска налагането на идеологически и/или религиозни доктрини (чл. 11 от ЗПУО).

Чл. 8. (1) Всеки гражданин упражнява правото си на образование съобразно своите предпочитания и възможности в училище и паралелка по негов избор.

(2) Изборът по ал. 1 за малолетните се извършва вместо тях и от тяхно име от техните родители, а за непълнолетните – от учениците със съгласието на техните родители.

ГЛАВА ВТОРА

ЕЗИК В СИСТЕМАТА НА УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Раздел I

БЪЛГАРСКИ КНИЖОВЕН ЕЗИК

Чл. 9. (1) Официалният език в системата на предучилищното и училищното образование е българският.

(2) Изучаването и използването на българския език в системата на предучилищното и училищното образование е право и задължение на всеки български гражданин.

Чл. 10. (1) Усвояването на българския книжовен език е задължително за всички деца и ученици, които се обучават в училището.

(2) Усвояването на българския книжовен език се свързва с изисквания към устната и към писмената реч.

(3) Изискванията към устната и към писмената реч на учениците се определят в държавния образователен стандарт за предучилищното образование и в държавния образователен стандарт за общообразователната подготовка в частите им, отнасящи се до обучението по български език и литература, както и до жанровете на ученическите текстове, които следва да се усвоят в процеса на училищното образование.

Чл. 11. На децата и учениците в училището се осигуряват условия за усвояване на българския книжовен език.

Чл. 12. Усвояването на българския книжовен език се осъществява в процеса на предучилищното и училищното образование чрез:

1. обучение по образователното направление и по учебния предмет Български език и литература;
2. обучение по останалите образователни направления и учебни предмети, по които обучението се осъществява на български език;
3. процеса на общуване в системата на предучилищното и училищното образование.

Чл. 13. Усвояването на българския книжовен език се изразява в:

1. изграждане на компетентности по български език и на грамотност за четене и постигане на базова, функционална и комплексна грамотност;
2. овладяване и прилагане на компетентностите, определени с държавния образователен стандарт за общообразователната подготовка (Наредба № 5/2015 г. за общообразователната подготовка);
3. спазване на книжовноезиковите норми в учебните часове по всички учебни предмети, при дейностите по различните образователни направления, в които обучението се осъществява на български език, както и в заниманията по интереси;
4. спазване на книжовноезиковите норми в системата на училищното образование при общуването на учителите, директорите и другите педагогически специалисти с децата и учениците.

Чл. 14. Учителите са длъжни да преподават на български език и да подпомагат децата и учениците при овладяването и прилагането на книжовноезиковите му норми при обучението по всички учебни предмети, с изключение на чужд език, майчин език и на учебните предмети, които се изучават на чужд език.

Чл. 15. (1) Овладяването и прилагането на книжовноезиковите норми на българския език от учениците е обект на проверка и оценка от учителя в учебните часове по учебния предмет Български език и литература.

(2) Степента на усвояване на българския книжовен език от учениците се установява и чрез националните външни оценявания.

(3) Спазването на книжовноезиковите норми в системата на училищното образование се подпомага и контролира от учителите и другите педагогически специалисти.

Чл. 16. Допълнително обучение по български език и литература като част от общата подкрепа за придобиване на очакваните резултати от обучението по учебния предмет, определени в учебната програма за съответния клас, се провежда чрез допълнителни учебни часове извън училищния учебен план по време на учебните занятия и/или по време на лятната ваканция, съобразно потребностите на всеки ученик.

Чл. 17. (1) Допълнително обучение по български език като чужд за подкрепа на приобщаването на децата на мигранти и на бежанци се провежда индивидуално или в група по решение на директора след становище на координиращия екип за личностно развитие, съобразно потребностите на всяко дете, възрастта и здравословното му състояние.

(2) Обучението по ал. 1 се провежда по учебни програми, разработени за българския език като чужд по нивата на Общата европейска езикова рамка и утвърдени от министъра на образованието и науката, и по учебни помагала, разработени в съответствие с тях.

(3) Допълнителното обучение по български език като чужд се провежда в началния етап от начален учител, а в прогимназиалния етап – от учител по български език и литература, с продължителност 90 учебни часа (по 3 часа седмично) за учениците от началния етап и 120 учебни часа (по 4 часа седмично) за учениците от прогимназиалния етап.

ГЛАВА ТРЕТА

УЧИЛИЩЕТО КАТО ИНСТИТУЦИЯ В СИСТЕМАТА НА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Раздел I

СТАТУТ НА УЧИЛИЩЕТО

Чл. 18. По смисъла на чл. 25 от ЗПУО училището е институция в системата на училищното образование, в която се обучават, възпитават и социализират ученици и се осигуряват условия за завършване на клас и етап и за придобиване на основно образование.

Чл. 19. (1) Училището притежава обикновен собствен печат.

(2) Печатът се полага върху следните документи:

1. удостоверение за завършен клас;
2. удостоверение за завършен начален етап на основно образование;
3. свидетелство за основно образование;
4. удостоверение за задължително предучилищно образование;
5. удостоверение за преместване;
6. другите документи по Наредба № 8/2016 г. за информацията и документите, за които наредбата предвижда полагане на печат.

(3) Печатът се полага и върху приложенията и дубликатите на документите по ал. 2, както и върху вътрешната документация, свързана с дейността на директора, и върху изходящата кореспонденция на училището.

Чл. 20. По смисъла на чл. 36 от ЗПУО ЧОУ „Изгрев“ ЕООД е частно училище. Училището е включено в системата на държавното финансиране при условията на чл. 10, ал. 4 от ЗПУО и на Наредбата за финансирането на институциите в системата на предучилищното и училищното образование.

Чл. 21. Според вида на подготовката училището е неспециализирано (чл. 37 от ЗПУО).

Чл. 22. Според етапа или степента на образование училището е основно – от I до VII клас включително (чл. 38 от ЗПУО). Училището организира и задължително предучилищно образование в подготвителна група при условията на чл. 56 от ЗПУО и на държавния образователен стандарт за предучилищното образование.

Чл. 23. Училището е дневно по смисъла на чл. 42, ал. 1 от ЗПУО.

Чл. 24. Училището осигурява общообразователна и разширена подготовка, а във факултативните учебни часове – допълнителна подготовка.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

УЧИЛИЩНО ОБРАЗОВАНИЕ

Раздел I

СТЕПЕНИ, ЕТАПИ И ВИДОВЕ УЧИЛИЩНО ОБРАЗОВАНИЕ

- Чл. 25. (1)** Според степента образованието в училището е основно (чл. 73, ал. 1 от ЗПУО).
- (2)** Обучението за придобиване на основно образование се осъществява от I до VII клас включително в два етапа (чл. 73, ал. 2 от ЗПУО):
1. начален – от I до IV клас включително;
 2. прогимназиален – от V до VII клас включително.
- Чл. 26. (1)** Според подготовката училищното образование е общо (чл. 74, ал. 1 от ЗПУО).
- (2)** Общото образование се осъществява в основната степен чрез обучение за придобиване на общообразователната и разширената подготовка.

Раздел II

УЧИЛИЩНА ПОДГОТОВКА – СЪЩНОСТ И СЪДЪРЖАНИЕ

- Чл. 27. (1)** Училищната подготовка е съвкупност от компетентности – знания, умения и отношения, необходими за успешното преминаване на ученика в следващ клас, етап и/или степен на образование и свързани с постигане на целите на училищното образование.
- (2)** Училищната подготовка се придобива чрез обучение по учебни предмети по учебни програми, утвърдени от министъра на образованието и науката. Учебните програми определят и броя учебни часове за изучаването им.
- Чл. 28. (1)** В процеса на училищното образование религиите се изучават в исторически, философски и културен план чрез учебното съдържание на различни учебни предмети.
- (2)** В процеса на училищното образование се изучават и учебни предмети от областта на глобалното, гражданското, здравното и интеркултурното образование, предприемачеството, управлението на личните финанси и програмирането, защитата на родината, населението и околната среда, както и учебни предмети, които формират национално самочувствие, патриотичен дух и родолюбие у децата и учениците, като разширяват и допълват съдържание, което присъства интегрирано в други учебни предмети.
- (3)** Учебните предмети по ал. 2 се изучават по учебни програми, утвърдени от директора на училището, които определят и броя учебни часове за изучаването им.
- Чл. 29. (1)** Общообразователната подготовка обхваща следните групи ключови компетентности:
1. компетентности в областта на българския език;
 2. умения за общуване на чужди езици;
 3. математическа компетентност и основни компетентности в областта на природните науки и на технологиите;
 4. дигитална компетентност;
 5. умения за учене;
 6. социални и граждански компетентности;
 7. инициативност и предприемчивост;
 8. културна компетентност и умения за изразяване чрез творчество;
 9. умения за подкрепа на устойчивото развитие и за здравословен начин на живот и спорт.
- (2)** Общообразователната подготовка се придобива чрез изучаването на общообразователни учебни предмети.

(3) Целите, съдържанието и характеристиките на общообразователната подготовка, както и общообразователните учебни предмети по ал. 2 се определят с държавния образователен стандарт за общообразователната подготовка (Наредба № 5/2015 г.).

Чл. 30. (1) За учениците, които се обучават по индивидуални учебни планове, се утвърждават индивидуални учебни програми въз основа на учебните програми по чл. 27, ал. 2.

(2) Индивидуалните учебни програми се утвърждават от директора по предложение на екипа за подкрепа за личностно развитие.

(3) Екипът за подкрепа за личностно развитие на ученика се създава със заповед на директора за определен ученик по чл. 187, ал. 2 от ЗПУО.

(4) Екипът за подкрепа за личностно развитие до един месец от извършването на оценката на необходимостта от допълнителна подкрепа разработва индивидуални учебни планове и индивидуални учебни програми по един или повече учебни предмети за ученици със специални образователни потребности и за ученици с изявени дарби по чл. 95, ал. 1, т. 1 и 2 от ЗПУО за съответната учебна година, когато такива са необходими, с информираното писмено съгласие на родителя.

Чл. 31. (1) Разширената подготовка обхваща компетентности, които развиват и усъвършенстват отделни компетентности от общообразователната подготовка.

(2) Разширената подготовка се придобива чрез изучаване на общообразователни учебни предмети, предвидени за изучаване в процеса на училищното образование, както и на учебни предмети по чл. 28, ал. 2.

(3) Учебните предмети, чрез които се придобива разширената подготовка, се определят с училищния учебен план в зависимост от интересите на учениците и възможностите на училището.

Чл. 32. Съдържанието на разширената подготовка по съответния учебен предмет за съответния клас, с изключение на общообразователните учебни предмети и на учебните предмети по чл. 28, ал. 2, се определя с учебни програми, утвърдени от директора на училището.

Чл. 33. (1) Допълнителната подготовка обхваща компетентности, отговарящи на интересите на учениците и подкрепящи развитието на заложбите им (чл. 85, ал. 1 от ЗПУО).

(2) Учебните предмети, модулите и дейностите, чрез които се придобива допълнителната подготовка, се предлагат от училището в зависимост от възможностите му, избират се от учениците според интересите им и се определят с училищните учебни планове.

(3) Съдържанието на допълнителната подготовка, с изключение на общообразователните учебни предмети и на учебните предмети по чл. 28, ал. 2, се определя в учебни програми, утвърдени от директора на училището.

Раздел III

УЧЕБЕН ПЛАН

Чл. 34. (1) Учебният план разпределя учебното време между учебните предмети за придобиване на училищната подготовка (чл. 87 от ЗПУО).

(2) Структурата на учебния план обхваща три раздела:

1. раздел А – задължителни учебни часове;
2. раздел Б – избираеми учебни часове;
3. раздел В – факултативни учебни часове.

(3) Учениците се обучават по училищни учебни планове, разработени въз основа на рамковия учебен план за основно образование, определен с държавния образователен стандарт за учебния план (Наредба № 4/2015 г., последно изменена с ДВ, бр. 73 от 2023 г.), и по учебни програми, утвърдени при условията на ЗПУО.

Чл. 35. В задължителните учебни часове се осъществява обучение за придобиване на общообразователната подготовка (чл. 88 от ЗПУО).

Чл. 36. (1) В избираемите учебни часове се осъществява обучение за придобиване на разширената подготовка (чл. 89 от ЗПУО).

(2) В избираемите учебни часове може да се изучават и учебните предмети по чл. 28, ал. 2.

Чл. 37. Във факултативните учебни часове се осъществява обучение за придобиване на допълнителната подготовка (чл. 90 от ЗПУО).

Чл. 38. (1) Въз основа на съответния рамков учебен план се разработва училищен учебен план съобразно интересите на учениците и възможностите на училището.

(2) Училищният учебен план съдържа седмичния брой часове по учебни предмети.

(3) Училищният учебен план се утвърждава по паралелки за всяка учебна година.

(4) Училищният учебен план се приема от педагогическия съвет, съгласува се с обществения съвет и се утвърждава със заповед на директора; той не може да се променя през учебната година.

(5) Училищният учебен план съдържа:

1. броя на учебните седмици по класове;
2. наименованията на учебните предмети, включени в раздел А;
3. годишния брой на учебните часове, определени за изучаването на всеки от учебните предмети, включени в раздел А, по класове, етапи и степени на образование;
4. общия годишен брой на избираемите учебни часове в раздел Б;
5. максималния годишен брой на факултативните учебни часове в раздел В.

Чл. 39. (1) Извън часовете по чл. 34, ал. 2 в учебния план се включва за всеки клас, за всяка учебна седмица, по един учебен час за организиране и провеждане на спортни дейности, утвърдени от министъра на образованието и науката по предложение на министъра на младежта и спорта, както и по един час на класа (чл. 92 от ЗПУО).

(2) Часът на класа се използва за последователно развитие на класа, за патриотично възпитание и за изграждане на граждански компетентности, включително чрез ученическото самоуправление, както и за обучение по безопасност на движението по пътищата и защита при бедствия и аварии.

(3) Организирането и провеждането на спортни дейности по ал. 1 се осъществява от педагогически специалисти в областта на физическото възпитание и спорта с професионална квалификация „учител“ или „треньор“ по даден вид спорт.

(4) Обучението и дейностите по ал. 1 може да се осъществяват в блок от часове в зависимост от проблематиката и от потребностите на учениците от паралелката.

Чл. 40. (1) Въз основа на училищния учебен план се разработва индивидуален учебен план за учениците в индивидуална форма на обучение, както и при необходимост за (чл. 95 от ЗПУО):

1. учениците със специални образователни потребности, които се обучават в дневна или комбинирана форма на обучение;
2. учениците с изяви дарби, които се обучават в комбинирана форма на обучение.

(2) Индивидуалният учебен план по ал. 1 се утвърждава със заповед на директора и изпълнението му се контролира ежемесечно от регионалното управление на образованието.

(3) Индивидуалният учебен план се разработва за учебна година с изключение на случаите, предвидени в държавния образователен стандарт за учебния план.

(4) Индивидуалният учебен план може да определя разпределение на учебното време по един или по повече учебни предмети, което е различно от рамковия и училищния учебен план.

(5) Индивидуалният учебен план на учениците със специални образователни потребности може да съдържа само част от учебните предмети, определени в рамковия или в училищния учебен план.

(6) За обучението по всеки предмет от индивидуалния учебен план екипът за подкрепа за личностно развитие разработва индивидуална учебна програма, която се утвърждава от директора на училището.

(7) Индивидуалната учебна програма по ал. 6 за учениците със специални образователни потребности се разработва въз основа на рамкови изисквания, определени с държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.

Чл. 41. (1) Всеки има право да завърши определен клас по училищния учебен план, по който е започнал да се обучава в училището (чл. 97 от ЗПУО).

(2) Лицата, прекъснали обучението си, продължават по училищния учебен план, действащ през учебната година, от която обучението продължава.

Раздел IV

ОРГАНИЗАЦИОННИ ФОРМИ

Чл. 42. (1) Училищното образование се организира в последователни класове (чл. 98 от ЗПУО).

(2) Класовете се означават с римски цифри във възходящ ред.

(3) Продължителността на обучението в един клас е една учебна година за всички форми на обучение с изключение на случаите, предвидени в ЗПУО за индивидуалната и самостоятелната форма на обучение.

Чл. 43. (1) Учениците, записани за обучение в даден клас в дневна или комбинирана форма на обучение, в зависимост от броя им се организират в паралелки или групи.

(2) Паралелките от един клас се обозначават с буквите на българската азбука, които се поставят след номера на класа.

(3) В зависимост от особеностите на учебния предмет паралелката може да се дели на групи или да се организират сборни групи от различни паралелки от един клас или от различни класове.

(4) При условията на ЗПУО и на този правилник за ученик от паралелка може да се организира и индивидуално обучение по отделен учебен предмет.

Раздел V

УЧЕБНО И НЕУЧЕБНО ВРЕМЕ

Чл. 44. (1) Училищното образование се организира в учебни години, които включват учебно и неучебно време (чл. 101 от ЗПУО и чл. 2 от Наредба № 10/2016 г.).

(2) Учебната година за всички форми на обучение, с изключение на самостоятелната, включва учебни срокове, учебни седмици, учебни дни и учебни часове, както и ваканции.

(3) Учебното време за самостоятелната форма се организира от училището чрез изпити и от ученика или лицето, което се подготвя самостоятелно за тях.

(4) Учебната година е с продължителност 12 месеца и започва на 15 септември. В случай че 15 септември е почивен ден, тя започва на първия следващ работен ден.

Чл. 45. (1) Учебната година включва два учебни срока.

(2) Първият учебен срок е с продължителност между 17 и 18 учебни седмици (чл. 4, ал. 2 от Наредба № 10/2016 г.). Краят на първия учебен срок, началото и краят на втория учебен срок, ваканциите (с изключение на лятната) и неучебните дни се определят със заповедта на министъра на образованието и науката по чл. 104, ал. 1 от ЗПУО за съответната учебна година и се обявяват в електронния дневник и на интернет страницата на училището.

Чл. 46. (1) Учебната седмица е с продължителност 5 учебни дни и съвпада с работната седмица.

(2) В случай на разместване на почивните дни през годината на основание чл. 154, ал. 2 от Кодекса на труда обявените почивни дни са неучебни за учениците, съответно обявените работни дни са учебни, освен когато учениците са във ваканция.

Чл. 47. (1) Организацията на учебния ден е полудневна и целодневна.

(2) Училището организира целодневна организация на учебния ден за учениците от I до VII клас при желание на родителите и съобразно възможностите си при условията на глава девета, раздел III.

Чл. 48. (1) Учебният ден е организиран на една смяна. При целодневна организация на учебния ден учебните часове от седмичното разписание се провеждат в самостоятелен блок до обяд, а дейностите по самоподготовка, занимания по интереси и организиран отдых и физическа активност – след обяд.

(2) Началото и края на учебния ден се определят със заповед на директора на училището преди началото на учебната година.

(3) Учебният ден започва в 8,30 часа.

(4) Учебният ден включва учебните часове и почивките между тях.

Чл. 49. (1) Продължителността на учебния час е:

1. тридесет минути – за педагогическите ситуации в подготвителната група;
2. тридесет и пет минути – в I и II клас;
3. четиридесет минути – в III и IV клас;
4. четиридесет минути – в V – VII клас.

(2) Продължителността на учебния час по ал. 1, т. 2 – 4 се отнася и за часа на класа, и за часа за организиране и провеждане на спортни дейности.

(3) Продължителността на учебния час по ал. 1 се запазва и при целодневна организация на учебния ден.

Чл. 50. (1) При непредвидени и извънредни обстоятелства продължителността на всеки учебен час по чл. 49, ал. 1 може да бъде намалена до 20 минути от директора на училището със заповед.

(2) В случаите и по реда на ал. 1 директорът може да намалява и продължителността на самоподготовката, дейностите по интереси и отдых и спорт при целодневна организация на учебния ден.

(3) В случаите по ал. 1 и 2 директорът на училището уведомява началника на регионалното управление на образованието до края на учебния ден, за който се отнася намалението, и създава организация за уведомяване на родителите на учениците.

Чл. 51. (1) След всеки учебен час се осигурява почивка на учениците.

(2) Почивките между учебните часове в училището се определят от директора и са с продължителност не по-малко от 10 и не повече от 30 минути.

(3) Директорът на училището осигурява за учениците поне една почивка над 20 минути.

(4) Дневният режим – продължителността на учебните часове и на почивките между тях по класове – се утвърждава ежегодно със заповед на директора преди началото на учебната година и е приложение към този правилник.

(5) Общият брой задължителни и избираеми учебни часове за една учебна седмица не може да е по-малък от 22 и по-голям от 32 учебни часа.

(6) Конкретният брой задължителни и избираеми учебни часове по класове се определя с държавния образователен стандарт за учебния план.

(7) Седмичното разписание се изготвя от комисия, назначена със заповед на директора, в която задължително участва медицинският специалист от здравния кабинет, при спазване на Наредба № 10 от 19.06.2014 г. за здравните изисквания при изготвяне и спазване на седмичните учебни разписания. То се утвърждава от директора не по-късно от три дни преди започването на всеки учебен срок и се оповестява в електронния дневник. Промени в разписанието през учебната година се утвърждават със заповед на директора.

Чл. 52. (1) За всяка учебна година министърът на образованието и науката определя със заповед началото и края на ваканциите с изключение на лятната, неучебните дни, края на първия и началото и края на втория учебен срок, а за определена учебна година – и ползването на есенна и/или междусрочна ваканция (чл. 104, ал. 1 от ЗПУО и чл. 14 от Наредба № 10/2016 г.).

(2) Учебни дни може да се определят за неучебни или неучебни дни – за учебни, със заповед на министъра на образованието и науката.

(3) Директорът на училището след решение на педагогическия съвет може да обявява до три учебни дни в една учебна година за неучебни, но присъствени, за което уведомява началника на регионалното управление на образованието (чл. 105, ал. 4 от ЗПУО).

(4) Неучебни са и дните, в които образователният процес в училището е временно преустановен по задължително предписание на компетентен орган, определен с нормативен акт. В тези случаи обучението се осъществява от разстояние в електронна среда при условията на раздел VII.

Чл. 53. (1) Временни размествания в седмичното разписание на часовете се извършват единствено от директора или заместник-директора при определени обстоятелства (отсъствия на учители поради болест, законово установен отпуск, аварийни ситуации и др.) и се утвърждават със заповед на директора.

(2) Временните размествания в седмичното разписание се оповестяват на информационните табла в училището и в електронния дневник.

Раздел VI

ФОРМИ НА ОБУЧЕНИЕ

Чл. 54. (1) Формите на обучение в училището са:

1. дневна;
2. индивидуална;
3. самостоятелна;
4. комбинирана.

(2) Училищното обучение се осъществява в дневна форма, освен в случаите, предвидени в този раздел.

(3) Ученикът не може да се обучава в две или повече форми на обучение едновременно.

(4) Училището не организира дистанционна форма на обучение. Ученик на училището може да се обучава в дистанционна форма в училище, което я организира, при условията на чл. 113 от ЗПУО.

Чл. 55. (1) Формата на обучение се избира от ученика при условията на чл. 8, ал. 2 и при спазване на изискванията на ЗПУО.

(2) Формата на обучение се препоръчва от екипа за подкрепа за личностно развитие за:

1. ученик, ненавършил 16 години, чиято възраст надхвърля с повече от три години възрастта за съответния клас;
2. лице, навършило 16 години, което постъпва за първи път в училище;
3. лице, прекъснало обучението си за повече от три последователни учебни години;
4. лице, което не може успешно да завърши един и същ клас повече от три учебни години;
5. ученик, който променя формата на обучение в случаите по чл. 58, ал. 4;
6. ученик със специални образователни потребности.

(3) Препоръката по ал. 2 се изготвя след оценка на потребностите от обучение на лицето и при осигуряване защита на интересите на останалите ученици от паралелката.

(4) При препоръка по ал. 2, която предлага промяна от дневна в индивидуална форма на обучение на ученик със специални образователни потребности, регионалният екип по чл. 190, ал. 1 от ЗПУО извършва допълнителна специализирана оценка и изразява становище относно потвърждаване или отхвърляне на препоръката. Окончателният избор за формата на обучение се прави от ученика или родителя при условията на чл. 8.

Чл. 56. (1) Обучението в дневна форма се организира в паралелки и групи (чл. 108 от ЗПУО).

(2) Обучението в самостоятелната и в индивидуалната форма се организира за отделен ученик.

(3) Обучението в комбинираната форма се организира в паралелки и в групи, а за отделни учебни предмети – за отделен ученик.

Чл. 57. (1) В индивидуална форма може да се обучават (чл. 111 от ЗПУО):

1. ученици, които по здравословни причини, удостоверени с медицински документ, издаден от съответната експертна лекарска комисия, определена в Закона за здравето, не могат да се обучават в дневна или комбинирана форма за повече от 30 последователни учебни дни;
2. ученици, които по семейни причини желаят да завършат в други срокове обучението си за един или повече класове;
3. ученици с изявени дарби;
4. ученици със специални образователни потребности при условията на чл. 55, ал. 4;
5. учениците в случаите по чл. 55, ал. 2, т. 1 – 4.

(2) Индивидуалната форма включва индивидуални учебни часове и текущо оценяване или изпити за определяне на срочна или годишна оценка.

(3) Обучението се осъществява по индивидуален учебен план по чл. 40.

(4) Индивидуалните учебни часове се провеждат в училището. В случаите по ал. 1, т. 1, когато ученикът не може да посещава училището, учебните часове се организират в домашни или болнични условия, а в случаите по ал. 1, т. 4 – и в център за подкрепа за личностно развитие.

Чл. 58. (1) В самостоятелна форма може да се обучават (чл. 112 от ЗПУО):

1. ученици в задължителна училищна възраст, които по здравословни причини, удостоверени с медицински документ, издаден от съответната експертна лекарска комисия, определена в Закона за здравето, не могат да се обучават в дневна форма;
2. ученици в задължителна училищна възраст – по желание на ученика или родителя, по реда на чл. 8, ал. 2;
3. ученици с изявени дарби;
4. лица, навършили 16 години.

(2) Самостоятелната форма включва самостоятелна подготовка и изпити за определяне на годишни оценки по учебните предмети от училищния учебен план.

(3) При самостоятелна форма на обучение се прилага училищният учебен план за дневна форма.

(4) Учениците по ал. 1, т. 2, които се обучават в самостоятелна форма по желание на родителите и не постигнат необходимите компетентности в съответния клас, продължават обучението си при спазване на изискванията на ЗПУО в друга форма на обучение по чл. 54, препоръчана от екипа за подкрепа за личностно развитие.

(5) Самостоятелната форма на обучение за учениците по ал. 1, т. 2 се организира след решение на експертна комисия, създадена към регионалното управление на образованието.

(6) За провеждането и организацията на самостоятелната форма на обучение за учениците по ал. 1, т. 2 се осъществява контрол на всеки учебен срок от експертната комисия по ал. 5. В комисията задължително участва представител на Агенцията за социално подпомагане (чл. 112, ал. 7 от ЗПУО).

Чл. 59. (1) Комбинираната форма на обучение включва обучение при условията и по реда на дневна форма и индивидуално обучение по един или няколко учебни предмета от училищния или индивидуалния учебен план (чл. 114 от ЗПУО).

(2) Обучението в комбинирана форма се извършва по училищния учебен план или по индивидуален учебен план – за ученици със специални образователни потребности и за ученици с изявени дарби.

(3) Комбинирана форма на обучение може да се организира за:

1. ученик със специални образователни потребности;
2. ученик с изявени дарби;
3. ученик в класовете от основната степен на образование, преместен в училище, в което не се изучава чуждият език, който ученикът е изучавал преди преместването си, при условие че в населеното място няма училище от същия вид, в което този език да се преподава;
4. ученик в VII клас, преместен в училище, в което не се изучава учебен предмет от разширената подготовка, който ученикът е изучавал преди преместването си, ако преместването се извършва след началото на втория учебен срок.

(4) В случаите по ал. 3, т. 3 и 4 вместо чуждия език или съответния учебен предмет от разширената подготовка, предвиден в училищния учебен план, се организира индивидуално обучение по чуждия език или по учебния предмет, който ученикът е изучавал преди преместването си. Индивидуалното обучение се осъществява от друго училище – по реда на чл. 113, ал. 4, 6 и 7 от ЗПУО, или от приемащото училище – по реда на чл. 112, ал. 3 и 4 от ЗПУО.

(5) В случаите по ал. 3, т. 1 индивидуалното обучение може да се осъществява по един или по няколко учебни предмета от училището – по реда на чл. 111, ал. 2 – 5 от ЗПУО, или от друго училище – по реда на чл. 113, ал. 4, 6 и 7 от ЗПУО.

(6) В случаите по ал. 3, т. 2 индивидуалното обучение се осъществява по един или няколко учебни предмета, по които ученикът е показал трайни способности и постижения, надвишаващи постиженията на неговите връстници, от училището по реда на чл. 111, ал. 2 – 5 от ЗПУО.

Чл. 60. (1) Организацията на обучението в дневна, индивидуална, самостоятелна и комбинирана форма на обучение, както и условията и редът за преминаване от една форма на обучение в друга се уреждат с държавния образователен стандарт за организацията на дейностите в училищното образование (чл. 116, ал. 1 от ЗПУО).

(2) Оценяването в различните форми на обучение се извършва при условията и по реда на държавния образователен стандарт за оценяването на резултатите от обучението на учениците (чл. 116, ал. 2 от ЗПУО).

Раздел VII

ОБУЧЕНИЕ ОТ РАЗСТОЯНИЕ В ЕЛЕКТРОННА СРЕДА

Чл. 61. (1) Обучение от разстояние в електронна среда (ОРЕС) се осъществява при условията и по реда на чл. 115а от ЗПУО и на раздел „Обучение от разстояние в електронна среда“ от Наредба № 10/2016 г.

(2) ОРЕС се организира:

1. за всички ученици или за отделни паралелки – когато присъственият образователен процес е преустановен със заповед на министъра на образованието и науката, на друг компетентен орган или на директора в случаите по чл. 105, ал. 6 от ЗПУО;
2. за отделен ученик – по здравословни причини, удостоверени с медицински документ, или по желание на родителя – за не повече от 30 учебни дни в една учебна година, със заповед на директора по заявление на родителя (чл. 115а, ал. 3 от ЗПУО);
3. за отделен ученик за повече от 30 учебни дни – с разрешение на началника на регионалното управление на образованието при условията на чл. 115а, ал. 4 от ЗПУО.

Чл. 62. (1) ОРЕС се осъществява чрез официалната електронна платформа на училището, определена със заповед на директора, и електронния дневник. Ученикът самостоятелно осигурява необходимите технически средства; при невъзможност училището съдейства според възможностите си.

(2) ОРЕС включва дистанционни учебни часове в синхронен режим по седмичното разписание, самоподготовка, текуща обратна връзка и оценяване по реда на Наредба № 11/2016 г. Продължителността на дистанционния учебен час и съотношението между синхронно и несинхронно обучение се определят съгласно Наредба № 10/2016 г.; времето извън синхронната част на часа е за самостоятелна работа с обратна връзка от учителя.

Чл. 63. (1) ОРЕС по чл. 61, ал. 2, т. 2 и 3 започва до 7 работни дни от заповедта на директора и се прекратява с негова заповед при отпадане на основанието.

(2) Присъствието в дистанционните учебни часове се отчита в електронния дневник; отсъствията се отбелязват по общия ред.

(3) Учениците са длъжни да участват в дистанционните учебни часове с включена камера, когато учителят изисква това, да спазват правилата за поведение и за защита на личните данни и да не записват и разпространяват дистанционните часове.

Чл. 64. Родителите осигуряват условия за участие на ученика в ОРЕС, следят електронния дневник и уведомяват класния ръководител при технически или здравословни пречки за участието на ученика.

Чл. 65. Учителите провеждат дистанционните учебни часове по седмичното разписание, отразяват темите, присъствието и оценките в електронния дневник и поддържат обратна връзка с родителите. Класните ръководители следят участието на учениците и уведомяват директора за ученици без достъп до обучението.

Раздел VIII

ОЦЕНЯВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ОБУЧЕНИЕТО НА УЧЕНИЦИТЕ

Чл. 66. (1) Оценяването е процес на установяване и измерване на постигнатите резултати от обучението и на нивото на подготвеност на учениците за бъдещата им реализация и се осъществява при условията и по реда на държавния образователен стандарт за оценяването на резултатите от обучението на учениците (Наредба № 11/2016 г.).

(2) Основните цели на оценяването са:

1. диагностика на индивидуалните постижения и на напредъка на ученика и определяне на потребностите му от учене и на областите, в които има нужда от подкрепа;
2. мониторинг на образователния процес за прилагане на политики и мерки, насочени към подобряване на качеството на образованието.

(3) Оценяване се извършва:

1. в процеса на обучение;
2. в края на клас или на етап от степен на образование;
3. при завършване на степен на образование.

Чл. 67. (1) Изпитите за промяна на оценка по учебен предмет са:

1. поправителни изпити;
2. изпити за промяна на годишна оценка – за VII клас.

(2) Поправителни изпити се полагат от ученици, когато годишната им оценка по някой от учебните предмети, изучавани в задължителните или избираемите учебни часове, е слаб (2).

(3) Поправителните изпити се организират в редовни и в допълнителни сесии.

(4) Редовните поправителни сесии са две и се провеждат до две седмици след приключване на учебните занятия и до две седмици преди началото на учебната година по ред, определен със заповед на директора на училището.

(5) Учениците, които по здравословни причини, удостоверени с медицински документ, не са се явили на поправителни изпити на редовните сесии, могат да се явят на допълнителна поправителна сесия по ред, определен със заповед на директора на училището, но не по-късно от 10 октомври.

Чл. 68. (1) Изпитите за промяна на годишна оценка се провеждат след приключване на учебните занятия за VII клас.

(2) Изпитът за промяна на годишната оценка по учебен предмет се полага върху учебното съдържание, включено в учебната програма по съответния учебен предмет за съответния клас.

(3) За полагането на изпит за промяна на годишната оценка ученикът подава заявление до директора на училището, с което се отказва от годишната си оценка, формирана по реда на Наредба № 11/2016 г.

(4) Учениците имат право еднократно да се явят на изпит за промяна на годишна оценка.

(5) Всеки ученик има право да положи изпит за промяна на годишна оценка по не повече от три учебни предмета общо, изучавани в задължителните и/или в избираемите учебни часове.

Чл. 69. (1) Изпити за определяне на срочна оценка по учебен предмет се полагат от ученици в дневна и в комбинирана форма на обучение, за които не може да се оформи срочна оценка поради липса на минималния брой текущи изпитвания по чл. 76 или поради отсъствия над 25 на сто от учебните часове по предмета за учебния срок (чл. 22, ал. 5 от Наредба № 11/2016 г.).

(2) При неявяване на ученика директорът определя втора дата за изпита не по-късно от две седмици след края на учебния срок.

Чл. 70. (1) Оценяването се извършва чрез текущи изпитвания и изпити (чл. 118 от ЗПУО).

(2) Текущите изпитвания се осъществяват в процеса на обучение, като част от тях са въз основа на проекти. Те са инструмент за обратна връзка и за мотивация за учене. В резултат на текущите изпитвания се поставят текущи оценки и брой точки, въз основа на които се формират срочни или годишни оценки.

(3) Оценката е показател за степента, в която компетентностите, постигнати от учениците в резултат на обучението, съответстват на определените с държавния образователен стандарт за общообразователната подготовка.

(4) За учениците със специални образователни потребности, които се обучават по индивидуална учебна програма, оценката е показател за степента, в която са постигнати компетентностите, заложи в нея.

(5) Не се поставят оценки по учебните предмети, модули или дейности, предвидени за изучаване във факултативните часове от училищния учебен план.

(6) Изпитите са:

1. приравнителни;
2. за определяне на срочна или на годишна оценка по учебен предмет;
3. за промяна на оценката;
4. за установяване степента на постигане на компетентностите, определени в учебната програма по учебен предмет за определен клас;
5. за установяване степента на постигане на компетентностите, определени с държавния образователен стандарт за общообразователната подготовка за определен етап от степента на образование.

Чл. 71. (1) В зависимост от оценяващия оценяването може да е (чл. 119 от ЗПУО):

1. вътрешно – когато оценката се поставя от обучаващия учител;
2. външно – когато оценката се поставя от комисия или от лице, различно от обучаващия учител.

(2) В зависимост от организацията и обхвата си оценяването в процеса на училищното обучение може да е:

1. национално – обхваща ученици от един клас в цялата страна;
2. регионално – обхваща ученици от един клас в рамките на една или няколко области;
3. училищно – обхваща ученици от един клас в рамките на отделно училище;
4. групово – обхваща част или всички ученици от една или повече паралелки;
5. индивидуално – за отделен ученик.

(3) В края на IV и VII клас се провежда национално външно оценяване за установяване степента на постигане на компетентностите за съответния етап, определени с държавния образователен стандарт за общообразователната подготовка.

(4) Датите за провеждане на националното външно оценяване се определят със заповед на министъра на образованието и науката.

(5) Форматът на националното външно оценяване по ал. 3, учебните предмети, по които то се извършва, както и условията и редът за организацията и провеждането му се определят с държавния образователен стандарт за оценяването на резултатите от обучението на учениците.

Чл. 72. (1) Въз основа на установените резултати от изпитванията и изпитите се поставя оценка.

(2) В зависимост от функцията си поставената оценка може да бъде:

1. текуща оценка – установява степента на постигане на конкретните учебни цели и осигурява информация за резултатите от обучението на ученика;

2. срочна оценка – поставя се в края на учебния срок и има обобщаващ характер за резултатите от обучението на ученика по учебния предмет през съответния срок;
3. годишна оценка – поставя се в края на учебната година и има обобщаващ характер за резултатите от обучението на ученика по учебния предмет през годината;
4. окончателна оценка – формира се в края на етап или степен на образование и има обобщаващ характер за резултатите от обучението на ученика по даден учебен предмет през съответния етап. Окончателна е и оценката, която се поставя след полагане на изпит, в случаите, когато не е слаб (2).

Чл. 73. (1) Оценката съдържа качествен и количествен показател (чл. 120 от ЗПУО).

(2) Оценките, които може да се поставят, са отличен (6), много добър (5), добър (4), среден (3), слаб (2).

(3) Качественият показател, който определя степента на постигане на очакваните резултати от обучението на ученика, е: отличен, много добър, добър, среден и слаб.

(4) В случаите, когато количественият показател не се определя като цяло число, качественият показател се определя, както следва:

1. за количествен показател от 2,00 до 2,99 се определя качествен показател слаб;
2. за количествен показател от 3,00 до 3,49 се определя качествен показател среден;
3. за количествен показател от 3,50 до 4,49 се определя качествен показател добър;
4. за количествен показател от 4,50 до 5,49 се определя качествен показател много добър;
5. за количествен показател от 5,50 до 6,00 се определя качествен показател отличен.

(5) Когато се използват други количествени показатели, те се приравняват към оценките по ал. 2.

(6) На учениците от I до III клас се поставят само оценки с качествен показател, като показателят за неувоени очаквани резултати е „незадоволителен“ (чл. 9, ал. 6 от Наредба № 11/2016 г.). Системата от символи на качествените показатели се определя със заповед на директора след решение на педагогическия съвет.

(7) На учениците със специални образователни потребности, които се обучават по индивидуална учебна програма, се поставят оценки само с качествен показател, които може да са: „постига изискванията“, „справя се“ и „среща затруднения“.

(8) Когато се установи, че учениците по ал. 7 са постигнали изискванията на учебната програма по учебен предмет от училищния учебен план, се поставя оценка с количествен показател и по този учебен предмет и обучението по индивидуална учебна програма се преустановява.

Чл. 74. (1) Оценяването в процеса на училищното обучение има за цел установяване на постигнатите резултати от обучението на учениците по учебен предмет от общообразователната и разширената подготовка и поставяне на текущи, срочни и годишни оценки.

(2) При завършване на етап се формират и окончателни оценки по учебните предмети.

(3) Всеки преподаващ учител подготвя изпитните материали и конкретните правила за оценяване на текущите изпитвания с цел установяване на постигнатите резултати, определени с годишното тематично разпределение, върху отделна тема или комплекс от теми.

(4) Изпитните материали и конкретните правила за оценяване на текущите изпитвания се утвърждават от директора.

Чл. 75. (1) Текущите изпитвания се осъществяват ритмично и системно през първия и през втория учебен срок.

(2) В триседмичен срок от началото на учебната година чрез текущо изпитване се установява входното равнище на учениците по учебни предмети, които са изучавани през предходната учебна година в задължителните учебни часове. Изпитването е писмено, а по физическо възпитание и спорт – практическо.

(3) Текущото изпитване по ал. 2 има диагностична функция с цел установяване на дефицитите и предприемане на мерки за преодоляването им.

(4) Две седмици преди оформянето на годишната оценка по учебните предмети, по които не се провежда класна работа и не се провежда национално външно оценяване, се провежда текущо изпитване за установяване на изходното ниво на учениците.

Чл. 76. (1) Минималният задължителен брой текущи изпитвания по учебен предмет за всеки учебен срок е (чл. 12 от Наредба № 11/2016 г.):

1. две текущи изпитвания – по учебни предмети, изучавани по училищния учебен план с до два учебни часа седмично;
2. три текущи изпитвания – по учебни предмети, изучавани по училищния учебен план с повече от два учебни часа седмично.

(2) Текущото изпитване за установяване на входното равнище по чл. 75, ал. 2 се включва в минималния брой по ал. 1.

Чл. 77. (1) Според формата текущите изпитвания са устни, писмени и практически.

(2) Според обхвата текущите изпитвания са индивидуални и групови.

(3) След установяване на постигнатите резултати при текущите изпитвания на учениците се поставят текущите оценки.

(4) При текущите устни изпитвания оценяващият учител е длъжен да аргументира устно оценката си пред ученика.

(5) При текущите писмени изпитвания оценяващият учител е длъжен да аргументира писмено поставената оценка на ученика.

(6) Учителят лично вписва поставените от него оценки в електронния дневник.

(7) Сроковете за вписване на оценките в електронния дневник са:

1. в деня на изпитването – за текущите оценки от устните и от практическите изпитвания;
2. до една седмица след провеждането на изпитването – за текущите оценки от писмените изпитвания.

Чл. 78. (1) Контролната работа е групово писмено изпитване, при което се оценяват постигнатите резултати от учениците след приключване на обучението по определена част (раздел) от учебното съдържание по учебен предмет.

(2) Контролната работа се провежда за не повече от един учебен час.

Чл. 79. (1) Класната работа е групово писмено изпитване, при което се оценяват постигнатите резултати от учениците по учебния предмет в края на учебния срок.

(2) Класна работа се провежда по български език и литература и по математика в прогимназиалния етап.

(3) Класната работа по математика се провежда за един учебен час, а класната работа по български език и литература – в два слети учебни часа.

Чл. 80. (1) Контролните и класните работи се коригират и рецензират от преподаващия учител и се връщат на учениците за запознаване с резултатите и за подпис от родителя.

(2) Оценяващият анализира и обобщава резултатите от контролните и класните работи, като в срок до една седмица след провеждането им уведомява учениците за направените изводи.

(3) Контролните и класните работи се съхраняват от учителя до края на учебната година.

(4) Контролните и класните работи се провеждат по график, утвърден от директора до две седмици след началото на всеки учебен срок, при спазване на следните изисквания:

1. за една и съща паралелка може да се провежда не повече от една класна или една контролна работа в един учебен ден;
2. за една и съща паралелка в една учебна седмица не могат да се провеждат повече от две класни работи;
3. не се провеждат класни работи в последната седмица от учебния срок.

Чл. 81. (1) Срочната оценка се оформя от учителя, като се отчитат компетентностите на ученика върху учебното съдържание по съответния учебен предмет, изучаван през учебния срок за

придобиване на общообразователната и разширената подготовка, и при вземане предвид на текущите оценки.

(2) По учебните предмети, изучавани в I – III клас, не се формира срочна оценка.

(3) Не се формира срочна оценка и при обучение по индивидуални учебни програми на ученици със специални образователни потребности по учебните предмети, по които оценяването е с качествените оценки по чл. 73, ал. 7.

(4) За учениците в началния етап, получили качествена оценка, която показва сериозни пропуски и необходимост от подкрепа, или срочна оценка слаб (2) по определен учебен предмет, се организира допълнително обучение по чл. 178, ал. 1, т. 2 от ЗПУО по график, утвърден от директора на училището.

(5) Срочна оценка не се поставя без наличието на минималния брой текущи изпитвания по чл. 76, ал. 1. В този случай ученикът полага изпит за определяне на срочна оценка по чл. 69.

(6) Не се оформя срочна оценка по учебния предмет Физическо възпитание и спорт за ученици, освободени по здравословни причини от изучаването му, ако продължителността на освобождаването не позволява осъществяването на минималния задължителен брой текущи изпитвания по чл. 76, ал. 1. В този случай срещу учебния предмет в училищната документация се записва „освободен“.

(7) Не се поставя годишна оценка по учебния предмет Физическо възпитание и спорт за ученици, освободени по здравословни причини от изучаването му през двата учебни срока. В този случай срещу учебния предмет в училищната документация се записва „освободен“.

(8) Годишната оценка по учебния предмет Физическо възпитание и спорт за ученици, освободени по здравословни причини от изучаването му през един учебен срок, е срочната оценка за учебния срок, през който учебният предмет е изучаван.

(9) Когато ученикът е освободен по здравословни причини от изучаването на учебния предмет Физическо възпитание и спорт и през двата срока на IV клас, при завършване на начален етап на основно образование не се поставя окончателна оценка по учебния предмет. В този случай срещу учебния предмет в задължителната училищна документация се записва „освободен“.

(10) Срочната оценка се оформя не по-рано от една учебна седмица и не по-късно от два учебни дни преди приключване на съответния учебен срок.

Раздел IX

ЗАВЪРШВАНЕ НА КЛАС, ЕТАП И СТЕПЕН НА ОБРАЗОВАНИЕ

Чл. 82. (1) Ученик завършва успешно клас, ако има годишни оценки най-малко среден (3) по всички учебни предмети, предвидени в училищния учебен план за съответния клас в задължителните и в избираемите учебни часове (чл. 122 от ЗПУО).

(2) Ученик, успешно завършил определен клас, продължава обучението си в следващия клас.

(3) Ученик в началния етап на основно образование продължава обучението си в следващия клас независимо от годишните си оценки по изучаваните учебни предмети, ако се обучава в дневна, индивидуална, самостоятелна или комбинирана форма и неговата възраст е съответната за този клас или я надхвърля, но с не повече от три години.

Чл. 83. (1) Ученик, който има годишна оценка слаб (2) по учебен предмет, полага изпит за промяна на оценката по учебния предмет при условия и по ред, определени с държавния образователен стандарт за оценяването на резултатите от обучението на учениците (чл. 123 от ЗПУО).

(2) В случаите по ал. 1 ученик, който не се е явил или не е положил успешно изпита за промяна на оценката, повтаря класа.

Чл. 84. (1) Учениците от I до III клас включително, които не са усвоили компетентностите, заложили в учебната програма за съответния клас, както и учениците от IV клас, които имат годишна оценка слаб (2) по учебен предмет, не полагат изпити за промяна на оценката и не повтарят класа, ако са се обучавали в дневна, индивидуална, самостоятелна или комбинирана форма и

възрастта им е съответната за този клас или я надхвърля, но с не повече от три години (чл. 124 от ЗПУО).

(2) За учениците по ал. 1, с изключение на тези, които са се обучавали в самостоятелна форма, задължително се организира допълнително обучение по време на лятната ваканция при условия и по ред, определени със заповед на директора на училището. При необходимост допълнителното обучение може да продължи и през следващата учебна година.

Чл. 85. За обучението на ученик със специални образователни потребности, който има годишна оценка слаб (2) по учебен предмет, по преценка на екипа за подкрепа за личностно развитие в следващия клас може да се разработва индивидуална учебна програма по съответния учебен предмет.

Чл. 86. (1) Ученик със специални образователни потребности не повтаря класа (чл. 126 от ЗПУО).

(2) В случаите по ал. 1, когато за ученика не е разработена индивидуална учебна програма по учебния предмет, по който има оценка слаб (2), през следващата учебна година той полага изпит за промяна на оценката по този учебен предмет.

Чл. 87. Ученик, който е в самостоятелна форма, при повтаряне на класа се обучава и се явява на изпити само по учебните предмети, по които има оценка слаб (2) (чл. 127 от ЗПУО).

Чл. 88. (1) На учениците, завършили обучението си в I, II и III клас, се издава удостоверение за завършен клас (чл. 128 от ЗПУО).

(2) Извън случаите по ал. 1 завършеното обучение в определен клас се удостоверява с ученическа книжка, която се води и в електронен вид чрез електронния дневник.

Чл. 89. (1) Учениците, завършили обучението си в IV клас, получават удостоверение за завършен начален етап на основно образование (чл. 129 от ЗПУО).

(2) Документът по ал. 1 дава право на продължаване на обучението в прогимназиалния етап на основно образование.

Чл. 90. Учениците, завършили успешно VII клас, придобиват основно образование, което се удостоверява със свидетелство за основно образование. Свидетелството дава право за продължаване на обучението в следващата степен на образование, както и на обучение за придобиване на професионална квалификация (чл. 130 от ЗПУО).

ГЛАВА ПЕТА УЧЕНИЦИ

Раздел I

ОСНОВНИ ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Чл. 91. (1) Учениците имат следните права (чл. 171 от ЗПУО):

1. да бъдат обучавани и възпитавани в здравословна, безопасна и сигурна среда;
2. да бъдат зачитани като активни участници в образователния процес;
3. да избират между учебните предмети, предложени от училището за изучаване в избираемите и във факултативните учебни часове;
4. да получават библиотечно-информационно обслужване;
5. да получават информация относно обучението, възпитанието, правата и задълженията си;
6. да получават обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие;
7. да бъдат информирани и консултирани във връзка с избора на образование и/или професия;
8. да участват в проектни дейности;
9. да дават мнения и предложения за училищните дейности, включително за избираемите и за факултативните учебни часове;
10. чрез формите на ученическо самоуправление да участват в обсъждането при решаване на въпроси, засягащи училищния живот и училищната общност, в т. ч. училищния учебен план;
11. да получават съдействие от училището и от органите на местното самоуправление при изразяване на мнението си по въпроси, които пряко ги засягат, както и при участие в живота на общността;
12. да бъдат поощрявани с морални и материални награди.

(2) Учениците участват в училищния живот и в организационното развитие на училището чрез различни форми на ученическо самоуправление на ниво паралелка и училище, определени с този правилник по предложение на учениците.

Чл. 92. (1) Учениците имат следните задължения (чл. 172, ал. 1 от ЗПУО):

1. да присъстват и да участват в учебните часове и занимания;
2. да съхраняват авторитета на училището и училищната общност и да допринасят за развитие на добрите традиции;
3. да зачитат правата, честта и достойнството на другите, както и да не прилагат физическо и психическо насилие;
4. да носят елементите на униформата на училището, когато такива са предвидени, и да се явяват в училището с облекло и във вид съгласно изискванията на този правилник;
5. да не участват в хазартни игри, да не употребяват тютюн и тютюневи изделия, алкохол и наркотични вещества;
6. да не носят оръжие, както и други предмети, които са източник на повишена опасност;
7. да носят ученическата си лична карта в училище и извън него;
8. да представят на своите родители и на педагогическите специалисти ученическата си книжка (включително в електронен вид) и бележника за кореспонденция, когато такъв се води;
9. да спазват правилата за поведение в паралелката и в училището;
10. да спазват правилника за дейността на училището;
11. да не възпрепятстват със своето поведение и постъпки нормалното протичане на учебните часове;
12. да не използват мобилните си телефони по време на учебните часове.

(2) На основание чл. 172, ал. 2 от ЗПУО учениците са длъжни и:

1. да не закъсняват за учебните часове и да идват в училище не по-късно от 10 минути преди началото на учебните занятия, като заемат определеното си място след биенето на първия звънец;
 2. при провеждане на училищни и официални тържества и празници да носят елементите на официалното облекло – бяла риза и вратовръзка, а при спортни прояви – шапката, които са елементи от униформата на училището;
 3. да влизат в сградата на училището при спазване на пропускателния режим, определен със заповед на директора;
 4. да опазват материално-техническата база и чистотата в сградата, двора и прилежащите територии на училището, да пазят чисто работното си място, класните стаи, кабинетите и физкултурния салон и да изхвърлят отпадъците и опаковките на определените за целта места;
 5. при увреждане на училищното имущество да уведомят незабавно учител или класния ръководител; причинените вреди се възстановяват от родителите по реда на чл. 127, ал. 1, т. 8;
 6. да не стават по време на час без разрешение на учителя и да не пречат на останалите ученици да работят;
 7. да бъдат в час със заместващ учител при отсъствие на титуляра;
 8. да изпълняват функциите на дежурни ученици съгласно графика за редуване, определен от класния ръководител;
 9. да бъдат на обществени места с придружител в съответствие с изискванията на Закона за закрила на детето;
 10. да полагат грижи за съхраняването на безплатните учебници и учебни комплекти – в тях не се пише, рисува и оцветява; при преместване в друго училище по време на учебната година ученикът връща учебниците и неизползваните учебни помагала, което класният ръководител удостоверява на обходен лист; когато ученикът не върне учебник или при връщането му се установи, че поради неполагане на грижи учебникът е негоден за следваща употреба, родителите възстановяват учебника или неговата стойност;
 11. да спазват правилата за безопасност по чл. 95 и правилата за ползване на мобилни телефони и лични електронни устройства по чл. 94;
 12. да спазват правилата за поведение в училищния транспорт по чл. 168.
- (3) Дежурните ученици са длъжни:**
1. да осигуряват реда и дисциплината в класната стая (кабинета) по време на междучасие;
 2. да следят за опазването на имуществото в класните стаи през междучасията и при констатирани нарушения своевременно да уведомяват преподаващия или дежурния учител;
 3. да почистват дъската и да проветряват класната стая (кабинета) през междучасията;
 4. да информират преподавателите за отсъстващите ученици.
- (4) Ученикът няма право:**
1. да унижава личното достойнство на съучениците си, включително във връзка с религиозни, етнически, полови и други различия;
 2. да има арогантно поведение и отношение към учителите, служителите и съучениците си;
 3. да унищожава, фалшифицира, укрива или злоупотребява с училищна документация и училищно имущество;
 4. да сяда на первазите на прозорците, да влиза без разрешение в учителската стая или да остава в сградата на училището след приключване на учебните занятия и на дейностите при целодневна организация, освен ако участва в организирана от училището дейност;
 5. да носи под какъвто и да е предлог в училище оръжие, спрей, пиротехнически изделия или други запалими и опасни вещества;

6. да употребява наркотични вещества и алкохол, да пуши, включително електронни цигари, в сградата на училището, в двора и при дейности, организирани от училището;
7. да се храни в класните стаи и коридорите, освен при извънредни обстоятелства и по указание на педагогическите специалисти; храненето се извършва на определените за целта места;
8. да внася в сградата на училището футболни, баскетболни, волейболни и други топки и играчки, които пречат на учебния процес; топките се оставят на съхранение при дежурния учител до приключване на учебните занятия;
9. да се явява в училище с облекло и във вид, които не съответстват на положението му на ученик и на добрите нрави: допустими са поли с дължина около коляното, панталони и дънки с прилични кройки, блузи, ризи и фланели без голи гърбове и дълбоки деколтета; недопустимо е явяването с екстравагантни прически, грим и маникюр в крещящи цветове, шорти, къси панталони, шалвари и джапанки, с изключение на случаите, в които училищни прояви и тържества изискват носенето на носии, екипи и костюми;
10. да малтретира съучениците си, прилагайки физическо или психическо насилие, включително тормоз чрез електронни средства;
11. да взема принудително вещи и пари от съучениците си или да присвоява чужда вещ, намерена на територията на училището; намерените чужди вещи се предават на дежурния учител или в дирекцията;
12. да пречи на учителя и на училищния персонал при изпълнение на служебните им задължения и да нарушава дисциплината и добрите норми на поведение по време на учебен час, междучасие, прояви извън училище и учебни екскурзии.

Чл. 93. (1) Ученикът може да отсъства от училище по уважителни причини в следните случаи (чл. 62 от Наредбата за приобщаващото образование):

1. по медицински причини – въз основа на медицински документ, изпратен в училището по електронен път от лекаря или лекаря по дентална медицина; родителят уведомява класния ръководител за отсъствието в първия ден чрез електронния дневник или по електронна поща;
2. поради участие в други дейности извън процеса на училищното образование – състезания, конкурси, олимпиади, фестивали, концерти, спектакли, изложби и други – при представяне на документ от организатора на дейността и потвърждение от родителя;
3. до 15 учебни дни в една учебна година с мотивирано заявление от родителя до класния ръководител, но не повече от 5 дни наведнъж.

(2) Заявлението по ал. 1, т. 3 се подава преди отсъствието на ученика чрез електронния дневник или на електронната поща на класния ръководител. Ако това е невъзможно, родителят уведомява класния ръководител в първия ден от отсъствието на ученика от училище. Режимът е уведомителен; класният ръководител отразява отсъствията като отсъствия по уважителни причини въз основа на заявлението.

(3) Отсъствията се отчитат в учебни часове. Закъснение за учебен час до 20 минути се отчита като половин отсъствие, а закъснение с повече от 20 минути – като едно отсъствие (чл. 61 от Наредба № 10/2016 г.).

(4) Когато ученикът отсъства един учебен ден и няма данни за уважителна причина по ал. 1, класният ръководител уведомява родителя чрез електронния дневник, по електронна поща или по телефон и обсъжда с него възможностите за отстраняване на причините за отсъствието. При отсъствия по неуважителни причини се прилагат мерките за обща подкрепа за личностно развитие, а след изчерпването им – санкциите по раздел III.

(5) Ученик, който е отсъствал повече от 10 учебни дни по уважителни причини, има право на допълнително обучение по учебните предмети по реда на Наредбата за приобщаващото образование.

(6) Отсъствията се отразяват в електронния дневник, до който родителите имат достъп.

Чл. 94. (1) Учениците не използват мобилни телефони и други лични електронни устройства по време на учебните часове и на дейностите при целодневната организация на учебния ден (чл. 172, ал. 1, т. 12 от ЗПУО).

(2) На основание чл. 172, ал. 2 от ЗПУО при влизане в училище учениците предават мобилните си телефони за съхранение на определеното от директора място и ги получават при напускане на училището. Училището осигурява заключваемо място за съхранение; за предадените устройства отговаря определено със заповед на директора лице.

(3) Използване на устройство по време на учебен час се допуска само по указание на учителя за учебни цели. При необходимост от връзка с родител ученикът ползва телефона на училището или своето устройство с разрешение на класния ръководител или на дежурния учител.

(4) Заснемането на ученици, учители и служители без тяхно съгласие и разпространяването на снимки и видеоклипове от училището е нарушение на този правилник и на правилата за защита на личните данни; при тормоз чрез електронни средства се прилага Механизмът за противодействие на тормоза и насилието по чл. 109, ал. 3.

(5) При нарушение устройството се предава на директора и се връща на родителя; при повторно нарушение се прилагат мерките и санкциите по раздел III.

Чл. 95. (1) Учениците са длъжни:

1. да изслушат началния и периодичния инструктаж за правилата за безопасност и хигиена и за противопожарна охрана;
2. да се разписват в книгата за инструктажа, с което удостоверяват, че са им известни правилата за безопасни условия на обучение, възпитание и труд и се задължават да ги спазват;
3. да спазват правилата за безопасност и култура при пътуване в обществения и в училищния транспорт;
4. да спазват строго учебното време, както и разпоредбите по безопасност на труда и правилата за вътрешния ред и дисциплината в училището, като изпълняват стриктно дадените им указания;
5. да знаят основните правила за оказване на първа помощ при злополуки;
6. да не ползват без необходимост противопожарните съоръжения;
7. да не седят по первазите на прозорците.

(2) Учениците са длъжни да спазват следните правила за безопасна работа в мрежата:

1. училищната мрежа и интернет се използват само за образователни цели;
2. учениците не предоставят лична информация за себе си и за своите родители;
3. не се разрешава изпращането или публикуването на снимки на ученици или на техни близки без предварително съгласие на родителите;
4. учениците са длъжни да информират незабавно лицето, под чието наблюдение и контрол работят, когато попаднат на материали, които ги карат да се чувстват неудобно, или на материали с вредно или незаконно съдържание;
5. учениците не отварят електронна поща, получена от непознат подател;
6. забранено е извършването на дейност, която застрашава целостта на училищната компютърна мрежа или атакува други системи;
7. при работа в мрежата учениците уважават правата на другите и пазят доброто име на училището.

(3) Обучението по безопасност на движението по пътищата и по защита при бедствия, аварии и извънредни ситуации се провежда по утвърдените от министъра на образованието и науката програми в часа на класа и съгласно училищната план-програма по безопасност на движението по пътищата.

Чл. 96. (1) Ученик е този, който е записан в училище за обучение за завършване на клас.

(2) Ученик се отписва от училището, когато (чл. 173 от ЗПУО):

1. се премества в друго училище;
2. се обучава в дневна или комбинирана форма и не е посещавал училище по неуважителни причини за период, по-дълъг от два месеца;
3. се обучава в самостоятелна или индивидуална форма и не се е явил да положи съответните изпити в три поредни сесии.

(3) В случаите по ал. 2, т. 2 и 3, когато ученикът е в задължителна училищна възраст, директорът на училището уведомява съответната районна администрация, регионалното управление на образованието и органите за закрила на детето.

Чл. 97. (1) Ученическият съвет на училището се ръководи от председател и заместник-председател, които се избират от Ученическия съвет за срок от една година.

(2) Ученическият съвет на училището:

1. участва в планирането на образователно-възпитателната дейност в училището;
2. дава мнение при награждаването на учениците и при обсъждането на мерки за преодоляване на проблемно поведение;
3. участва в организирането на извънкласните и извънучилищните форми на дейност;
4. участва в организирането и провеждането на училищните прояви.

(3) Ученическият съвет на училището има право:

1. да предлага на директора инициативи за набиране на средства за училищни прояви, отдих и спорт; средствата се набират със съгласието на родителите, съхраняват се и се отчитат по ред, определен от директора;
2. да предлага на училищното ръководство и на педагогическия съвет мерки за подобряване на образователно-възпитателния процес.

(4) По преценка на директора на училището председателят и заместник-председателят на Ученическия съвет могат да участват в заседание на педагогическия съвет с право на съвещателен глас.

Раздел II

ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ

Чл. 98. (1) Училището осигурява подкрепа за личностно развитие на децата и учениците съвместно с държавните и местните органи и структури и доставчиците на социални услуги (чл. 174 от ЗПУО).

(2) Училището самостоятелно разработва и прилага цялостни политики за:

1. подкрепа за личностно развитие на детето и ученика;
2. изграждане на позитивен организационен климат;
3. утвърждаване на позитивна дисциплина;
4. развитие на училищната общност.

(3) Изграждането на позитивен организационен климат изисква създаване на условия за сътрудничество, ефективна комуникация и отношения на загриженост между всички участници в процеса на образование.

(4) При работата с децата и с учениците училището основава дейността си на принципа на позитивната дисциплина, който се свързва с мерки и подходи, гарантиращи изслушване на детето и ученика, осъзнаване на причините за проблемното му поведение и предоставяне на възможност за усвояване на добри поведенчески модели спрямо себе си и останалите.

(5) При работата с учениците училището основава дейността си на принципа на превенцията на обучителните трудности и ранното оценяване на риска от тях. Тези мерки се прилагат към всички ученици в обща класна стая по ред, определен в държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.

Чл. 99. (1) Училището има етичен кодекс на училищната общност, който се приема от представители на педагогическия съвет, на обществения съвет, на родителите и на ученическото самоуправление (чл. 175 от ЗПУО).

(2) Проектът на етичния кодекс се изготвя от комисия, определена със заповед на директора, обсъжда се с Ученическия съвет и с родителите и се приема на съвместно заседание на представителите по ал. 1.

(3) Етичният кодекс се изготвя по достъпен и разбираем за учениците начин и се поставя на видно място в училищната сграда.

(4) Етичният кодекс се публикува на интернет страницата на училището.

Чл. 100. (1) На децата и учениците в училището се предоставя подкрепа за личностно развитие, която осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията им (чл. 176 от ЗПУО).

(2) Подкрепата за личностно развитие се прилага в съответствие с индивидуалните образователни потребности на всяко дете и на всеки ученик.

(3) За реализиране на общата и допълнителната подкрепа в училището работят координатор и екип за подкрепа за личностно развитие, определени със заповед на директора, и ресурсен учител, определен от Регионалния център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование – София-град; при необходимост се осигурява консултация и подкрепа от психолог, логопед и социален работник по договор.

Чл. 101. (1) Подкрепата за личностно развитие е обща и допълнителна (чл. 177 от ЗПУО).

(2) Общата и допълнителната подкрепа се осигуряват в училището и в центровете за подкрепа за личностно развитие.

Чл. 102. (1) Общата подкрепа за личностно развитие включва (чл. 178 от ЗПУО):

1. екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;
2. допълнително обучение по учебни предмети при условията на ЗПУО;
3. допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове;
4. консултации по учебни предмети;
5. кариерно ориентиране на учениците;
6. занимания по интереси;
7. библиотечно-информационно обслужване;
8. грижа за здравето;
9. поощряване с морални и материални награди;
10. дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;
11. ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения;
12. логопедична работа;
13. разговори с родителите на срещи с учителите и изпълнение на препоръките на училището относно поведението, обучението и възпитанието на децата им.

(2) Общата подкрепа се осигурява от училището и центровете за подкрепа за личностно развитие.

Чл. 103. Екипната работа между учителите и другите педагогически специалисти включва обсъждане на проблеми, включително и с родителите, и обмяна на добри практики при работата им с едни и същи деца и ученици с цел повишаване на ефективността на педагогическите подходи (чл. 179 от ЗПУО).

Чл. 104. Кариерното ориентиране в училищното образование включва взаимнодопълващи се дейности за информиране, диагностика, консултиране, посредничество и проследяване с оглед подпомагане на учениците в техния самостоятелен и осъзнат избор на образование и/или професия и осъществяване на връзка между училището и пазара на труда.

Чл. 105. Заниманията по интереси се организират за развитие на способностите и на компетентностите на учениците, за изява на дарбите им в областта на науките, технологиите, изкуствата, спорта, глобалното, гражданското и здравното образование, както и за придобиване на умения за лидерство (чл. 181 от ЗПУО).

Чл. 106. Библиотечно-информационното обслужване се осигурява чрез училищна библиотека и гарантира свободен достъп до информация на учениците от различни документални източници в библиотечния фонд и в глобалната мрежа с цел изграждане на навици за четене и компетентности за търсене и ползване на информация (чл. 182 от ЗПУО).

Чл. 107. Грижата за здравето се осигурява чрез гарантиране на достъп на децата и учениците до медицинско обслужване и програми за здравно образование и за здравословен начин на живот (чл. 183 от ЗПУО) при условията на глава девета, раздел VII.

Чл. 108. (1) Децата и учениците се поощряват с морални и с материални награди за високи постижения в образователната дейност, в заниманията по интереси и за приноса им към развитието на училищната общност при условия и по ред, определени с държавния образователен стандарт за приобщаващото образование (чл. 184 от ЗПУО).

(2) Директорът на училището след решение на педагогическия съвет със заповед може да учредява награди за децата и учениците.

(3) Наградите за учениците се определят с чл. 124 и с вътрешни правила на училището.

Чл. 109. (1) Училището е длъжно да осъществява дейности по превенция на тормоза и насилието, както и дейности за мотивация и преодоляване на проблемното поведение, които са израз на общата воля и на координираните усилия на всички участници в образователния процес (чл. 185 от ЗПУО).

(2) Видовете и съдържанието на дейностите по превенция на тормоза и насилието са подчинени на обща училищна политика, разработват се самостоятелно от педагогическия персонал и може да включват:

1. изготвяне съвместно с учениците на правила за поведението им в паралелката;
2. разглеждане на теми от глобалното, гражданското, здравното и интеркултурното образование в часа на класа, в заниманията по интереси и във факултативните часове;
3. партньорство с родителите;
4. дейности за развитие на компетентностите на всички членове на училищната общност.

(3) Дейностите по превенция и интервенция при тормоз и насилие се осъществяват по Механизма за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование, утвърден със Заповед № РД09-5906/28.12.2017 г. на министъра на образованието и науката, и Алгоритъма за прилагането му. Със заповед на директора се определя Координационен съвет, води се дневник за случаите на тормоз и ежегодно се приема училищен план за превенция на тормоза.

(4) Тормоз, осъществяван чрез електронни средства (кибертормоз) – обидни или заплашителни съобщения, разпространяване на снимки и видеоклипове, създаване на фалшиви профили, изключване от групи и други – се третира като тормоз по смисъла на Механизма по ал. 3 и като нарушение на този правилник.

Чл. 110. (1) Видовете и съдържанието на дейностите по мотивация и преодоляване на проблемното поведение се определят от училището и може да включват (чл. 186 от ЗПУО):

1. обсъждане между ученика и класния ръководител с цел изясняване на възникнал проблем и получаване на подкрепа за разрешаването му;
2. използване на посредник при разрешаване на конфликт в училище;
3. консултиране на ученика с психолог или с педагогически съветник;
4. създаване на условия за включване на ученика в група за повишаване на социалните умения за общуване и решаване на конфликти;
5. насочване на ученика към занимания, съобразени с неговите потребности;
6. индивидуална подкрепа за ученика от личност, която той уважава (наставничество);

7. участие на ученика в дейности в полза на паралелката или училището;
8. други дейности, определени с този правилник.

(2) Условието и редът за осъществяване на дейностите по ал. 1, т. 1 – 7 се определят с държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.

Чл. 111. (1) Допълнителната подкрепа за личностно развитие включва (чл. 187 от ЗПУО):

1. работа с ученик по конкретен случай;
2. психо-социална рехабилитация, рехабилитация на слуха и говора, зрителна рехабилитация, рехабилитация на комуникативните нарушения и при физически увреждания;
3. осигуряване на достъпна архитектурна, обща и специализирана подкрепяща среда, технически средства, специализирано оборудване, дидактически материали, методики и специалисти;
4. предоставяне на обучение по специалните учебни предмети за учениците със сензорни увреждания;
5. ресурсно подпомагане.

(2) Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя на ученици:

1. със специални образователни потребности;
2. в риск;
3. с изявени дарби;
4. с хронични заболявания.

(3) Видът и формите на обучение, както и конкретните дейности за допълнителната подкрепа за личностно развитие се определят с план за подкрепа на детето или ученика. Планът за подкрепа за децата и учениците по ал. 2, т. 1 определя и часовете за ресурсно подпомагане.

Чл. 112. (1) Допълнителната подкрепа се предоставя въз основа на оценката на индивидуалните потребности, която се извършва от екип за подкрепа за личностно развитие в училището (чл. 188 от ЗПУО).

(2) Екипът по ал. 1 осъществява и допълнителната подкрепа по чл. 111, ал. 1, т. 1.

(3) Екипът за подкрепа за личностно развитие се създава със заповед на директора за определено дете или ученик по чл. 111, ал. 2.

(4) В състава на екипа за подкрепа за личностно развитие задължително се включва психолог или педагогически съветник, както и логопед. В екипа може да се включват и други специалисти, както и представители на органите за закрила на детето и на органите за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

(5) Екипът за подкрепа за личностно развитие работи съвместно с родителите, а при необходимост и с регионалните центрове за подкрепа за процеса на приобщаващото образование и/или с центрoвете за подкрепа за личностно развитие.

Чл. 113. Екипът за подкрепа за личностно развитие в училището (чл. 189 от ЗПУО):

1. идентифицира силните страни на детето или ученика, затрудненията, свързани с развитието, обучението и поведението му, както и причините за тяхното възникване;
2. извършва оценка на индивидуалните потребности на детето или ученика;
3. изготвя и реализира план за подкрепа;
4. извършва наблюдение и оценка за развитие на всеки конкретен случай;
5. изпълнява и други функции, предвидени в държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.

Чл. 114. (1) Училището е длъжно да приема ученици със специални образователни потребности (чл. 192 от ЗПУО).

(2) В паралелка в училището може да се обучават до три ученици със специални образователни потребности.

Чл. 115. (1) В училището обучението на ученици със специални образователни потребности задължително се подпомага от ресурсен учител съобразно потребността на детето и ученика (чл. 193 от ЗПУО).

(2) В плана за подкрепа на ученика може да бъде определен и помощник на учителя.

(3) Изискванията към помощника на учителя и функциите му се определят с държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.

Раздел III

САНКЦИИ И МЕРКИ СПРЯМО УЧЕНИЦИТЕ

Чл. 116. (1) За неизпълнение на задълженията, определени в ЗПУО, в нормативните актове по неговото прилагане и в този правилник, след изчерпване на останалите механизми за въздействие върху вътрешната мотивация и за преодоляване на проблемното поведение по чл. 110, на учениците може да се налагат следните санкции (чл. 199, ал. 1 от ЗПУО):

1. забележка;
2. преместване в друга паралелка в същото училище;
3. предупреждение за преместване в друго училище;
4. преместване в друго училище;
5. преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение.

(2) Санкцията по ал. 1, т. 2 се прилага само когато в съответния клас има повече от една паралелка и не се прилага, когато това налага промяна на профила (чл. 200, ал. 1 от ЗПУО). Санкцията по ал. 1, т. 5 се прилага за ученици, навършили 16-годишна възраст (чл. 200, ал. 2 от ЗПУО).

(3) Санкциите по ал. 1, т. 3 и 4 не се налагат на учениците в класовете от началния етап (чл. 200, ал. 3 от ЗПУО). Санкциите по ал. 1, т. 4 и 5 се налагат за тежки или системни нарушения (чл. 200, ал. 4 от ЗПУО).

(4) Санкции не се налагат на ученици, когато поведението им е резултат от увреждане или нарушение на здравето, посочено в медицински документи (чл. 200, ал. 5 от ЗПУО).

(5) Процедурата по налагане на санкция се открива по мотивирано писмено предложение на класния ръководител, на учител или на педагогическия съвет до директора, в което се посочват нарушенията, предприетите до момента мерки по чл. 110 и резултатът от тях.

Чл. 117. (1) Мярката „забележка от класния ръководител“ е превантивна мярка по чл. 110, ал. 1, т. 1 и не е санкция по чл. 199 от ЗПУО. Тя се прилага от класния ръководител при:

1. допуснати 3 отсъствия по неуважителни причини;
2. еднократни леки нарушения на този правилник;
3. две забележки за поведението на ученика, външния вид или подготовката за учебен час, вписани в електронния дневник;
4. други леки нарушения на този правилник по преценка на класния ръководител.

(2) Класният ръководител уведомява родителя чрез електронния дневник или писмено за причините за мярката и за съвместните дейности за преодоляване на проблемното поведение; за мярката не се издава заповед на директора.

(3) Мярката се отразява в електронния дневник като бележка към родителя и има действие до края на учебната година.

Чл. 118. (1) Санкцията „забележка“ се налага за:

1. допуснати над 10 отсъствия по неуважителни причини;
2. възпрепятстване на учителя при изпълнение на служебните му задължения;
3. повторни леки нарушения на този правилник, за които на ученика е приложена мярката по чл. 117;
4. три забележки за поведението на ученика, външния вид или подготовката за учебен час, вписани в електронния дневник;

5. двукратно нерегламентирано ползване на мобилен телефон или друго електронно устройство в учебен час, вписано в електронния дневник;
6. възстановимо увреждане на училищна или частна собственост, подправяне или непредставяне на училищна документация, предоставяне на некоректна или подвеждаща информация;
7. еднократно поведение, което застрашава в лека степен физическото здраве на ученици или служители – блъскане, удар с лек предмет, спъване и други;
8. еднократно поведение, което застрашава в лека степен психичното здраве на ученици или служители – грубо отношение и думи, обида на основание външен вид, произход, състояние или компетентности;
9. отказ от изпълнение на учебните и други задължения, поставени от класния ръководител или учител и регламентирани в този правилник;
10. подтикване на ученик да извърши действия, застрашаващи психичното здраве на друг ученик.

(2) Санкцията „забележка“ се налага със заповед на директора по мотивирано писмено предложение на класния ръководител.

Чл. 119. (1) Санкцията „предупреждение за преместване в друго училище“ се налага за:

1. допуснати над 25 отсъствия по неуважителни причини;
2. тежки или системни нарушения на този правилник, за които на ученика вече е наложена санкцията „забележка“;
3. участие в хазартни игри на територията на училището;
4. съзнателно повтарящо се поведение, което застрашава в голяма степен физическото здраве на ученици или служители – физическа саморазправа, опит за причиняване на физическа травма и други, при вече наложена санкция „забележка“;
5. съзнателно повтарящо се поведение, което застрашава в голяма степен психичното здраве на ученици или служители – арогантно поведение, грубо отношение и думи, обида на основание външен вид, произход, състояние или компетентности, при вече наложена санкция „забележка“;
6. неразрешено ползване на частна или училищна собственост;
7. нерегламентирано ползване на електронни устройства в учебен час и заснемане на видеоклип или снимков материал с цел уронване на престижа на ученик;
8. придобиване и разпространяване на чужди лични снимки и клипове, включително заснети в учебен час, с цел психически тормоз над ученици;
9. фалшифициране на училищна документация.

(2) Санкцията се налага със заповед на директора по предложение на педагогическия съвет при писмено уведомени родител и териториална структура за закрила на детето.

(3) Санкцията не се налага на ученици в класовете от началния етап.

Чл. 120. (1) Санкцията „преместване в друго училище“ се налага за:

1. допуснати над 30 отсъствия по неуважителни причини;
2. тежки еднократни нарушения на този правилник;
3. тежки и системни нарушения на този правилник, за които на ученика вече са наложени санкциите по чл. 118 и чл. 119;
4. доказано тютюнопушене, употреба или разпространение на алкохол или наркотични вещества в сградата и района на училището;
5. съзнателно повтарящо се поведение, което застрашава в голяма степен физическото здраве на ученици или служители – физическа саморазправа, съзнателно предизвикана физическа травма и други, при вече наложени санкции по чл. 118 и чл. 119;
6. съзнателно повтарящо се поведение, което застрашава в голяма степен психичното здраве на ученици или служители – арогантно поведение, грубо отношение и думи, обида на

основание външен вид, произход, състояние или компетентности, при вече наложени санкции по чл. 118 и чл. 119;

7. повторна кражба или безвъзвратно увреждане на частна или училищна собственост;
8. нерегламентирано ползване на електронни устройства в учебен час и заснемане на видеоклип или снимков материал, използвани за уронване на престижа на учител или служител на училището;
9. отправени писмени или устни заплахи за живота и здравето на ученик, учител или служител на училището;
10. непозволено ползване и публикуване в социалните мрежи на чужди лични снимки и клипове на съученици, учители и служители с цел психически тормоз и уронване на престижа;
11. подтикване, изнудване или предлагане на финансов и друг стимул на ученик, за да извърши действия, застрашаващи психичното и физическото здраве и живота на самия него или на друг ученик, учител или служител.

(2) Санкцията се налага със заповед на директора по предложение на педагогическия съвет при писмено уведомени родител и териториална структура за закрила на детето; заповедта се съобщава и на началника на регионалното управление на образованието.

(3) Санкцията не се налага на ученици в класовете от началния етап.

(4) По писмено изразено желание на ученика и на родителя му, след заличаване на санкцията ученикът може да продължи обучението си в училището, в което е преместен.

Чл. 121. (1) Санкцията „преместване в друга паралелка в същото училище“ се налага със заповед на директора по мотивирано писмено предложение на класния ръководител за повтарящи се нарушения по чл. 118, ал. 1 след вече наложена санкция „забележка“, само когато в съответния клас има повече от една паралелка. След заличаване на санкцията по писмено желание на ученика и родителя ученикът може да продължи обучението си в паралелката, в която е преместен.

(2) Санкцията „преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение“ се налага на ученици, навършили 16-годишна възраст, за тежки или системни нарушения със заповед на директора по предложение на педагогическия съвет при писмено уведомени родител и териториална структура за закрила на детето (чл. 199, ал. 1, т. 5 и чл. 200, ал. 2 от ЗПУО).

Чл. 122. (1) Когато ученикът възпрепятства провеждането на учебния процес, учителят може да го отстрани до края на учебния час (чл. 199, ал. 2 от ЗПУО). Отстраненият ученик няма право да напуска територията на училището (чл. 206, ал. 4 от ЗПУО); той остава на определено от директора място под надзора на педагогически специалист, който провежда с него дейности за мотивация. Причината за отстраняването се вписва в електронния дневник от учителя, приложил мярката, а класният ръководител уведомява родителя в същия ден.

(2) Когато ученикът се яви в училище с облекло или във вид, които са в нарушение на този правилник, както и когато състоянието му не позволява да участва в учебния процес, той се отстранява от училище до отпадане на основанието за отстраняването му, за което класният ръководител уведомява родителя (чл. 199, ал. 3 от ЗПУО). За времето на отстраняването на ученика се отбелязват отсъствия по неуважителни причини.

(3) Мерките по ал. 1 и 2 не се прилагат за ученици в класовете от началния етап (чл. 200, ал. 3 от ЗПУО), както и за ученици със специални образователни потребности, когато поведението им е резултат от увреждането или нарушението на здравето.

(4) Веднага след приключването на учебния час по ал. 1 или след отстраняването по ал. 2 се предприемат дейности за мотивация и за преодоляване на проблемното поведение и се уведомява родителят (чл. 199, ал. 4 от ЗПУО).

(5) Освен налагането на санкция ученикът може да бъде насочен към консултации и педагогическа и психологическа подкрепа от специалист с писменото съгласие на родителя, допълнително обучение в извънучебно време, включително в периода на ваканциите, участие в извънкласни и извънучилищни дейности, дейности в полза на класа и училището, съобразени с неговите интереси, индивидуална подкрепа от личност, която ученикът уважава (наставничество),

професионално ориентиране и други дейности с оглед недопускане на нарушения и на отпадане от училище.

Чл. 123. (1) При откриване на процедура за налагане на санкция директорът задължително уведомява родителя, а за санкциите по чл. 116, ал. 1, т. 3 – 5 – и съответните териториални структури за закрила на детето (чл. 204, ал. 1 и 2 от ЗПУО).

(2) В процедурата по налагане на санкция малолетният ученик се представлява от родителя или от оправомощено от родителя лице, а непълнолетният ученик извършва всички действия лично, но със съгласието на родителите си.

(3) Ученикът има право преди налагане на санкцията да бъде изслушан и/или писмено да обясни фактите и обстоятелствата, свързани с конкретното нарушение. Изслушването задължително се извършва в присъствието на психолог или на педагогически съветник. Родителят има право да присъства на изслушването и да изрази мнение, както и да участва в процедурата по налагане на санкцията при условия и по ред, определени в държавния образователен стандарт за приобщаващото образование (чл. 204, ал. 3 и 4 от ЗПУО).

(4) Заповедта за налагане на санкция се издава в 14-дневен срок от предложението, съдържа вида на санкцията, срока и мотивите за налагането ѝ и се съобщава на ученика и родителя в тридневен срок от издаването ѝ (чл. 205 от ЗПУО).

(5) Санкциите са срочни и се налагат до края на учебната година. Когато санкцията е наложена до 30 учебни дни преди края на втория учебен срок, тя влиза в сила от началото на следващата учебна година (чл. 202 от ЗПУО).

(6) За едно нарушение не може да бъде наложена повече от една санкция по чл. 116, ал. 1. Мерките по чл. 122, ал. 1 и 2 се прилагат независимо от санкциите. Видът и срокът на санкцията се определят, като се отчитат причините и обстоятелствата при извършване на нарушението, видът и тежестта му, както и възрастовите и личностните особености на ученика (чл. 201 от ЗПУО).

(7) Заповедта за налагане на санкция може да се оспорва по административен ред пред началника на регионалното управление на образованието и да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(8) Наложените и заличените санкции се отразяват в ученическата книжка (електронния дневник) и в личното образователно дело на ученика (чл. 206 и 207 от ЗПУО).

(9) Санкциите се заличават с изтичане на срока, за който са наложени, или предсрочно по реда, по който са наложени. Предсрочното заличаване по предложение на класния ръководител се счита за поощрение.

Чл. 124. (1) За отличен успех, за научни и практически постижения в определена образователна област, за успешно представяне в състезания, конкурси, олимпиади и научни конференции на училищно, регионално и национално равнище, както и за принос към развитието на училищната общност ученикът се награждава с:

1. похвала от директора на училището и от педагогическия съвет;
2. книги или други предметни награди;
3. похвална грамота;
4. специална награда за учениците, завършващи VII клас;
5. награда от спонсорства и дарения за изяви и постижения на ученици.

(2) Наградите се присъждат със заповед на директора по предложение на педагогическия съвет, направено по предложение на класния ръководител.

ГЛАВА ШЕСТА РОДИТЕЛИ

Раздел I

СЪТРУДНИЧЕСТВО МЕЖДУ УЧИЛИЩЕТО И РОДИТЕЛИТЕ

Чл. 125. (1) Сътрудничеството и взаимодействието между родителите и училището се осъществяват чрез индивидуални консултации, родителски срещи, обучения, както и всеки път, когато конкретна ситуация или поведение на ученика го прави необходимо (чл. 208 от ЗПУО).

(2) Средство за постоянна връзка между училището и родителя е електронният дневник на училището (Школо), в който се отразяват присъствието, оценките, отзивите и съобщенията до родителите. Родителският достъп до електронния дневник замества хартиения бележник за кореспонденция.

(3) Средство за връзка със семейството на ученика е и електронната поща на родителите, както и телефонът, посочен от тях при записването.

(4) Родителските срещи се провеждат по график, утвърден от директора в началото на всеки учебен срок, а извънредни срещи – по инициатива на класния ръководител, директора или родителите.

Раздел II

ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА РОДИТЕЛИТЕ

Чл. 126. Родителите имат следните права (чл. 209 от ЗПУО):

1. периодически и своевременно да получават информация за успеха и развитието на децата им в образователния процес, за спазването на правилата в училището и за приобщаването им към общността;
2. да се срещат с ръководството на училището, с класния ръководител, с учителите и с другите педагогически специалисти в определеното приемно време или в друго удобно за двете страни време;
3. да се запознаят с училищния учебен план на съответната паралелка;
4. да присъстват и при желание от тяхна страна да бъдат изслушвани, когато се решават въпроси, които засягат права и интереси на ученика;
5. най-малко веднъж годишно да получават информация, подкрепа и консултиране в училището по въпроси, свързани с образованието, с кариерното ориентиране и с личностното развитие на децата им;
6. да изразяват мнение и да правят предложения за развитие на училището;
7. да участват в общественения съвет и в събранието на родителите при условията на глава осма, раздел II.

Чл. 127. (1) Родителите имат следните задължения (чл. 210 от ЗПУО):

1. да осигуряват редовното присъствие на детето в задължителното предучилищно образование и на ученика в училище, като уведомяват своевременно училището в случаите на отсъствие по реда на чл. 93;
2. да запишат при условията на чл. 12 от ЗПУО детето в първи клас или ученика в училище в случаите на преместване в друго населено място или училище;
3. редовно да се осведомяват за своите деца относно приобщаването им в училищната среда, успеха и развитието им в образованието и спазването на училищните правила;
4. да спазват правилника за дейността на училището и да съдействат за спазването му от страна на ученика;
5. да участват в процеса на изграждане на навици за самоподготовка като част от изграждането на умения за учене през целия живот;
6. да участват в родителските срещи;

7. да се явяват в училището след покана от учител, директор или друг педагогически специалист в подходящо за двете страни време;
8. да възстановяват причинените от ученика вреди на училищното имущество в 7-дневен срок от писменото уведомяване от класния ръководител, по реда на договора за обучение;
9. да зачитат предвидените в Закона за закрила на детето мерки и да съдействат при осъществяването на дейности по закрила на детето;
10. да следят електронния дневник и да поддържат актуални данните си за контакт.

(2) Родителите, чиито деца се обучават в самостоятелна форма на обучение, са длъжни да гарантират постигането на целите по чл. 5 от ЗПУО, да осигурят необходимите условия за обучение, познавателни книжки, учебници и учебни помагала, както и да прилагат по свой избор методики и подходи, съобразени с възрастта, индивидуалните потребности и интересите на детето.

(3) Заявленията и уведомленията за отсъствия на ученика се подават от родителя до класния ръководител по реда на чл. 93, ал. 1 и 2.

(4) Отношенията между училището и родителите по повод обучението на ученика, таксите и предоставяните услуги се уреждат с договор за обучение при условията на чл. 161.

ГЛАВА СЕДМА

УЧИТЕЛИ, ДИРЕКТОРИ И ДРУГИ ПЕДАГОГИЧЕСКИ СПЕЦИАЛИСТИ

Раздел I

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 128. (1) Учителите, директорите, както и заместник-директорите, които изпълняват норма преподавателска работа, са педагогически специалисти (чл. 211 от ЗПУО).

(2) Педагогически специалисти са и ръководителите на направление „Информационни и комуникационни технологии“, възпитателите, психолозите, педагогическите съветници, логопедите, ресурсните учители и учителите в подготвителната група.

(3) Педагогически специалисти са лица, които изпълняват функции:

1. свързани с обучението, възпитанието и със социализацията, както и с подкрепата за личностно развитие на децата и учениците в училището;
2. по управлението на училището.

Чл. 129. (1) Необходимите компетентности като съвкупност от знания, умения и отношения по нива на кариерното развитие за всеки вид педагогически специалист се определят в професионален профил (чл. 212 от ЗПУО).

(2) Професионалният профил и постигнатите резултати в обучението на учениците са основа за определяне на приоритети за професионално усъвършенстване, както и за подпомагане на самооценката и за атестирането на педагогическите специалисти.

Чл. 130. (1) Длъжностите на педагогическите специалисти се заемат от български граждани, придобили висше образование в съответното на длъжността професионално направление съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления и професионална квалификация, необходима за изпълнението на съответната длъжност (чл. 213 от ЗПУО).

(2) Длъжностите на педагогическите специалисти може да се заемат и от:

1. граждани на други държави членки;
2. чужди граждани, ако са предложени по междудържавни спогодби;
3. продължително пребиваващи в страната чужди граждани – със съгласие на началника на съответното регионално управление на образованието;
4. дългосрочно и постоянно пребиваващи в страната чужди граждани.

(3) Учителска или възпитателска длъжност се заема от лица с висше образование по специалност от професионално направление съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления и професионална квалификация „учител“.

(4) Професионалната квалификация „учител“ се придобива в системата на висшето образование:

1. едновременно с обучението за придобиване на висше образование на образователно-квалификационна степен и съответната ѝ професионална квалификация и се удостоверява с дипломата за висше образование;
2. след дипломирането – чрез обучение и полагане на държавен изпит и се удостоверява със свидетелство.

(5) Държавните изисквания за придобиване на професионалната квалификация „учител“ се определят с наредба на Министерския съвет.

(6) Учителска длъжност по учебен предмет чужд език, с изключение на английски, испански, италиански, немски, руски и френски език, може да се заема и от лица със завършено висше образование по съответната специалност и без професионална квалификация „учител“.

Чл. 131. (1) Не може да заема длъжност на педагогически специалист лице, което (чл. 215 от ЗПУО):

1. е осъждано за умишлено престъпление от общ характер независимо от реабилитацията;

2. е лишено от право да упражнява професията;

3. страда от заболявания и отклонения, които застрашават живота и здравето на децата и учениците, определени с наредба, издадена от министъра на здравеопазването съгласувано с министъра на образованието и науката.

(2) Разпоредбата на ал. 1, т. 1 не се прилага за лицата, осъдени по наказателни дела, посочени в чл. 1 от Закона за политическа и гражданска реабилитация на репресирани лица.

(3) При възникване на обстоятелство по ал. 1 трудовото правоотношение с педагогическия специалист се прекратява при условията и по реда на Кодекса на труда.

(4) Разпоредбите на ал. 1, 2 и 3 се прилагат и за заемането на всички останали длъжности в училището.

Чл. 132. Трудовите договори с педагогическите специалисти и с останалите служители се сключват и прекратяват от директора на училището (чл. 216 от ЗПУО).

Раздел II

ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Чл. 133. Педагогическите специалисти имат следните права:

1. да бъдат зачитани от обществеността, административните органи, родителите, децата и учениците, които подкрепят работата им и зачитат правата и достойнството им;
2. да получават помощ и съдействие от административните органи и обществеността за провеждане на ефективна възпитателна и образователна дейност;
3. да определят методите и средствата за провеждане на образователния процес съобразно принципите и целите, определени в ЗПУО, като използват активно интерактивни методи на преподаване и възможностите на информационните и комуникационните технологии;
4. да участват във формирането на политиките за развитие на училището;
5. да получават професионална подкрепа в процеса на изпълнение на служебните си задължения;
6. да повишават квалификацията си;
7. да бъдат поощрявани и награждавани и да бъдат материално и морално стимулирани за резултатите от работата си;
8. да дават мнения и да правят предложения по въпроси, свързани с организацията, работата и развитието на училището, поведението и успеха на учениците;
9. на синдикална и правна защита при накърняване на достойнството и авторитета им;
10. да откажат участие на ученик в извънкласни и извънучилищни дейности и прояви, когато това е необходимо за безопасността на ученика или на останалите участници, като уведомяват родителя.

Чл. 134. Педагогическите специалисти имат следните задължения:

1. да участват в класирането на проектите на учебници по съответния учебен предмет и при избора на учебник, по който ще се провежда обучението;
2. да осъществяват обучение и възпитание на децата и учениците в съответствие с държавните образователни стандарти;
3. да опазват живота и здравето на децата и учениците по време на образователния процес и на други дейности, организирани от училището;
4. да зачитат правата и достойнството на децата и учениците и да сътрудничат и партнират със заинтересованите страни;
5. да получават информация от директора на училището, регионалното управление на образованието и Министерството на образованието и науката относно възможностите за поддържане и повишаване на професионалната си квалификация;
6. да продължават образованието си и да повишават професионалната си квалификация с цел подобряване на качеството на образованието;

7. да дават мнения и предложения за развитието на училището;
8. да използват училищната материално-техническа база за изпълнение на служебните си задължения; размножаването на материали за тестове и изпитвания на учениците се извършва по ред, определен от директора;
9. да уведомяват директора в деня на отсъствието или на следващия ден до обед, когато се налага да отсъстват от учебни часове, за да бъде осигурен заместник и да не се допускат свободни часове;
10. да участват в работата на педагогическия съвет;
11. да изпълняват предписанията и препоръките на органите за управление и контрол в системата на предучилищното и училищното образование;
12. да не ползват мобилен телефон по време на учебен час за цели, несвързани с учебния процес;
13. да не пушат, да не внасят и да не употребяват алкохол в училището, както и извън него при провеждане на дейности, в които участват ученици;
14. да се явяват на работа с облекло и във вид, които съответстват на положението им на учители и на добрите нрави, и с външния си вид, облеклото и поведението си да допринасят за създаване и поддържане на нравствени добродетели у учениците;
15. да не внасят в училището оръжие и други предмети, които са източник на повишена опасност;
16. да вписват в електронния дневник ежедневно действително взетите часове и конкретната тема на урока; неписването в срок е нарушение на трудовата дисциплина по чл. 187 от Кодекса на труда и се санкционира по реда на Кодекса на труда и Правилника за вътрешния трудов ред;
17. да водят коректно и редовно училищната документация съгласно изискванията на Наредба № 8/2016 г.;
18. да водят правилно и да опазват дневника на класа, който е официален документ;
19. чрез директора да уведомяват незабавно дирекция „Социално подпомагане“ за деца и ученици, нуждаещи се от закрила, и да уведомяват директора за ученици, нуждаещи се от специална закрила;
20. да изпълняват решенията на педагогическия съвет и на другите органи за управление на образованието;
21. да не отклоняват ученици от учебния процес;
22. да не прилагат форми на физическо и психическо насилие върху децата и учениците и да не накърняват личното им достойнство;
23. да подпомагат родителите, които срещат затруднения при възпитанието на децата си;
24. да не организират и да не осъществяват политическа, религиозна и противодържавна дейност с учениците и колегите си в училището;
25. в едномесечен срок от началото на всяка учебна година да подават писмена декларация пред директора на училището относно обстоятелството дали през предходната учебна година са предоставяли образователни услуги срещу заплащане, както и относно липсата на конфликт на интереси (чл. 220 от ЗПУО);
26. да познават и спазват Етичния кодекс на училищната общност;
27. всяка учебна година до 10 септември да изготвят годишно тематично разпределение на учебния материал по предметите, които ще преподават, и да го представят на директора за утвърждаване;
28. да работят за обогатяването и усъвършенстването на материално-техническата база на училището;
29. да дават консултации в дни и часове, определени със заповед на директора;
30. да не вземат допълнителни часове за преподаване на учебния материал и изпитване на ученици извън учебните програми;

31. преподаващите по човекът и природата, биология и здравно образование, физика и астрономия, химия и опазване на околната среда, технологии и предприемачество, компютърно моделиране и информационни технологии и физическо възпитание и спорт да запознават срещу подпис учениците с изискванията при ползване на електроуреди, съоръжения и физкултурни пособия, с които работят;
32. свободните от часове учители по преценка на директора или заместник-директора да провеждат часове на отсъстващ учител – по предварително утвърдени от педагогическия съвет теми, по предмета, който преподават, или по тематичното разпределение на отсъстващия учител, ако имат същата специалност или професионална квалификация;
33. да информират ръководството за провеждане на родителска среща, насрочена извън графика на родителските срещи за училището;
34. да спазват правилата за защита на личните данни на децата, учениците и родителите по глава десета, раздел III.

Чл. 135. (1) За всяка паралелка в началото на учебната година директорът определя със заповед класен ръководител, който организира и провежда часа на класа и извънкласните дейности с учениците и води задължителната документация за съответната паралелка.

(2) Класният ръководител има следните задължения:

1. да следи за успеха и развитието на учениците от съответния клас, за спазването на учебната дисциплина и за уменията им за общуване с учениците и учителите и периодично и своевременно да информира родителите им;
2. да анализира и оценява рисковите фактори за учениците от класа и да предприема превантивни и корективни мерки за справяне с тях;
3. да контролира посещаемостта на учениците от класа и да прилага реда за отсъствията по чл. 93;
4. своевременно да уведомява родителите, ако ученикът отсъства от учебни часове, както и когато спрямо него ще започне процедура за налагане на санкция или мерки по този правилник;
5. да консултира родителите за възможностите и формите на допълнителна работа с ученика;
6. да организира и провежда родителските срещи;
7. периодично да организира индивидуални срещи с учениците от класа, да организира и провежда часа на класа и да работи за развитието на паралелката като общност;
8. да участва в процедурите за налагане на санкции и мерки по отношение на учениците от класа в случаите и по реда, предвидени в този правилник;
9. да осъществява връзка с учителите, които преподават на класа, и да ги подпомага;
10. да води редовно и да съхранява учебната документация за класа;
11. да запознава учениците и родителите с този правилник и с училищния учебен план срещу подпис или потвърждение в електронния дневник;
12. да изпълнява нарежданията на директора, които се отнасят за класа, и да се грижи за опазване на училищното имущество; след завършване на учебната година да предава в изправност имуществото в класната стая;
13. да организира дежурствата на учениците в класната стая.

Раздел III

ПОВИШАВАНЕ НА КВАЛИФИКАЦИЯТА НА УЧИТЕЛИТЕ, ДИРЕКТОРИТЕ И ДРУГИТЕ ПЕДАГОГИЧЕСКИ СПЕЦИАЛИСТИ

Чл. 136. (1) Повишаването на квалификацията е непрекъснат процес на усъвършенстване и обогатяване на компетентностите на педагогическите специалисти за ефективно изпълнение на изискванията на изпълняваната работа и за кариерно развитие (чл. 221 от ЗПУО).

(2) Планирането, координирането, управлението и контролът на дейностите за повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти се осъществяват на национално, регионално, общинско и училищно ниво.

(3) Педагогическите специалисти са длъжни ежегодно да повишават квалификацията си с цел подобряване на качеството на работата им и повишаване на резултатите и качеството на подготовка на децата и учениците.

(4) Директорът на училището е длъжен да осигурява необходимите условия за повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти.

Чл. 137. (1) Повишаването на квалификацията на педагогическите специалисти се извършва от специализирани обслужващи звена, от висши училища и научни организации, както и от обучителни организации, чиито програми за обучение са одобрени при условията и по реда на ЗПУО (чл. 222 от ЗПУО).

(2) Повишаването на квалификацията на педагогическите специалисти по ал. 1 се измерва чрез система от квалификационни кредити и се удостоверява с документ. Системата от квалификационни кредити се определя с държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

(3) Педагогическите специалисти са длъжни да повишават квалификацията си по програми на организациите по ал. 1 в не по-малко от 48 академични часа за всеки период на атестиране.

(4) Повишаването на квалификацията, извършено от организации извън ал. 1, се признава чрез квалификационни кредити от началника на съответното регионално управление на образованието след заявление на педагогическия специалист при условия и по ред, определени с държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

Чл. 138. (1) Повишаването на квалификацията на педагогическите специалисти може да се организира и от училището чрез обмяна на добри практики в различни форми, както и по международни и национални програми. Вътрешноинституционалната квалификация се измерва в академични часове и за нея не се присъждат квалификационни кредити (чл. 223 от ЗПУО).

(2) Училището осигурява условия за повишаване на квалификацията по ал. 1 в не по-малко от 16 академични часа годишно за всеки педагогически специалист.

(3) Квалификационната дейност се планира с годишен план за квалификация, приет от педагогическия съвет, и се осъществява по Правилата за квалификационната дейност на училището; за квалификация се планират средства в размер не по-малко от 1 на сто от годишния бюджет на училището.

Чл. 139. (1) Повишаването на квалификацията се осъществява по програми и във форми по избор на педагогическия специалист в съответствие с професионалния профил на изпълняваната длъжност, с професионалното развитие на педагогическия специалист, с резултата и препоръките от атестацията му, както и с националната, регионалната, общинската и училищната политика (чл. 224 от ЗПУО).

(2) Повишаването на квалификацията на конкретния педагогически специалист е насочено и към напредъка на децата и учениците, както и към подобряване на образователните им резултати.

Чл. 140. (1) Въз основа на достигнатото равнище на квалификация педагогическите специалисти може да придобиват професионално-квалификационни степени (чл. 225 от ЗПУО).

(2) По-високото равнище на квалификация е основа за придобиване на по-висока професионално-квалификационна степен.

(3) Професионално-квалификационните степени се присъждат от висши училища, които провеждат обучение за придобиване на професионална квалификация „учител“ и имат програмни акредитации за провеждане на обучение за придобиване на образователно-квалификационна степен „магистър“ по специалност от професионално направление съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления и за придобиване на образователна и научна

степен „доктор“ по докторска програма, съответстваща на учебен предмет от училищната подготовка.

(4) Професионално-квалификационните степени и условията и редът за придобиването им се определят с държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

Чл. 141. (1) Постигнатите компетентности се отразяват в професионално портфолио на педагогическия специалист. Професионалното портфолио се съставя от педагогическия специалист и включва разработени материали, които доказват активното му участие в реализирането на политиката на училището, професионалните му изяви, професионалното му усъвършенстване и кариерното му израстване, както и постигнатите резултати с децата и учениците (чл. 226 от ЗПУО).

(2) Професионалното портфолио подпомага атестирането и самооценяването на педагогическия специалист.

(3) Целите, функциите и съдържанието на професионалното портфолио се определят с държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

Раздел IV

КАРИЕРНО РАЗВИТИЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ

Чл. 142. (1) Кариерното развитие е процес на усъвършенстване на компетентности при последователно заемане на учителски или възпитателски длъжности или при придобиване на степени с цел повишаване на качеството и ефективността на образованието (чл. 227 от ЗПУО).

(2) Учителските и възпитателските длъжности са:

1. учител, възпитател;
2. старши учител, старши възпитател;
3. главен учител, главен възпитател.

(3) Кариерното развитие на педагогическите специалисти, с изключение на учителите и възпитателите, се осъществява чрез последователно придобиване на втора и първа степен. Присъждането им се извършва от работодателя. Степените не се запазват при прекратяване на трудовото правоотношение.

(4) Основа за кариерно развитие на педагогическите специалисти са учителският стаж, получените квалификационни кредити, придобитата професионално-квалификационна степен, както и резултатите от атестирането им.

(5) По-големият брой квалификационни кредити и по-високата професионално-квалификационна степен са основание за по-бързо кариерно развитие на педагогическите специалисти, независимо от учителския стаж.

(6) Условията и редът за заемане на учителските длъжности по ал. 2 и за придобиване на степените по ал. 3, както и за по-бързото кариерно развитие на педагогическите специалисти се определят с държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

Раздел V

ПООЩРЯВАНЕ И НАГРАЖДАВАНЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ

Чл. 143. (1) Педагогическите специалисти се поощряват с морални и материални награди за високи постижения в предучилищното и училищното образование (чл. 246 от ЗПУО).

(2) Педагогическите специалисти може да бъдат награждавани с отличия и награди за образцово изпълнение на задълженията си със заповед на директора (чл. 247 от ЗПУО).

(3) За постижения в образователната област и за успешно представяне на ученици в състезания, конкурси, олимпиади и научни конференции учителите се награждават с книги и други предметни

награди, с грамота или с парична награда по ред, определен във Вътрешните правила за работната заплата.

ГЛАВА ОСМА ОРГАНИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

Раздел I ДИРЕКТОР И ПЕДАГОГИЧЕСКИ СЪВЕТ

Чл. 144. (1) Орган за управление и контрол на училището е директорът (чл. 257 от ЗПУО).

(2) Директорът управлява и представлява училището.

Чл. 145. Директорът на училището организира и контролира цялостната дейност на институцията в съответствие с правомощията, определени с държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти (чл. 258 от ЗПУО).

Чл. 146. (1) В изпълнение на своите правомощия директорът издава заповеди (чл. 259 от ЗПУО).

(2) Административните актове на директора на училището могат да се оспорват по административен ред пред началника на регионалното управление на образованието.

(3) Административните актове на директора на училището по ал. 2 могат да се обжалват по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 147. При управлението и контрола на учебната, учебно-творческата и административно-стопанската дейност директорът може да се подпомага от един или няколко заместник-директори (чл. 260 от ЗПУО).

Чл. 148. (1) При отсъствие на директора на училището за срок, по-малък от 60 календарни дни, той се замества от определен със заповед за всеки конкретен случай заместник-директор, а при невъзможност – от определен със заповед педагогически специалист от училището. Заповедта се издава от директора (чл. 261, ал. 1 от ЗПУО).

(2) При отсъствие на директора за срок, по-дълъг от 60 календарни дни, заместващият се определя по реда на чл. 261, ал. 2 от ЗПУО.

Чл. 149. (1) Специализиран орган за разглеждане и решаване на основни педагогически въпроси в училището е педагогическият съвет (чл. 262 от ЗПУО).

(2) Педагогическият съвет включва в състава си всички педагогически специалисти и заместник-директорите без норма на преподавателска работа.

(3) Директорът на училището е председател на педагогическия съвет.

(4) В заседанията на педагогическия съвет с право на съвещателен глас може да участват представители на общественния съвет, на родителите, медицинското лице, което обслужва училището, ученици, както и други лица.

(5) Педагогическият съвет се свиква най-малко веднъж на два месеца от директора. Извънредно заседание се свиква по писмено искане на най-малко една трета от членовете му (чл. 264, ал. 1 от ЗПУО).

(6) Решенията се приемат с обикновено мнозинство при присъствието на не по-малко от две трети от числения състав. Решенията на педагогическия съвет могат да се отменят от самия съвет с квалифицирано мнозинство (две трети от гласовете на присъстващите) или от началника на регионалното управление на образованието (чл. 264, ал. 2 и 3 от ЗПУО).

(7) За всяко заседание на педагогическия съвет се води протокол от секретар, определен със заповед на директора (чл. 264, ал. 4 от ЗПУО).

Чл. 150. (1) Педагогическият съвет в училището (чл. 263 от ЗПУО):

1. приема стратегия за развитие на училището за следващите 5 години с приложени към нея план за действие и финансиране, планира задачите по години и обсъжда отчета за изпълнението ѝ в края на всяка учебна година; стратегията съдържа най-малко насоките по чл. 263, ал. 4 от ЗПУО, включително мерките за повишаване на качеството на образованието, програмата за превенция на ранното напускане на училище и програмата за

предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи, които са приложения към нея;

2. приема правилник за дейността на училището;
3. приема училищния учебен план;
4. приема формите на обучение;
5. приема годишния план за дейността на училището;
6. приема учебни планове за индивидуална форма на обучение;
7. предлага на директора разкриване на занимания по интереси;
8. прави предложения на директора за награждаване на ученици и за налагане на съответните санкции в предвидените в ЗПУО случаи;
9. определя училищни символи и ритуали и други отличителни знаци;
10. определя ученически униформи;
11. участва със свои представители в създаването и приемането на етичен кодекс на училищната общност;
12. запознава се с бюджета на училището, както и с отчетите за неговото изпълнение;
13. периодично, най-малко три пъти през една учебна година, проследява и обсъжда нивото на усвояване на компетентности от учениците и предлага съвместни мерки между учителите с цел подобряване на образователните резултати;
14. упражнява други правомощия, определени с нормативен акт.

(2) Документите по ал. 1, т. 1 – 5 се публикуват на интернет страницата на училището в срок до 7 дни след приемането им.

Раздел II

ОБЩЕСТВЕН СЪВЕТ

Чл. 151. (1) Към училището се създава обществен съвет като орган за подпомагане на развитието на училището и за граждански контрол на управлението му (чл. 265 от ЗПУО).

(2) Общественият съвет се състои от нечетен брой членове – 5 или 7 – и включва един представител на финансиращия орган и представители на родителите, излъчени пряко на събрание на родителите, свикано от директора; излъчват се и резервни членове. Мандатът на членовете е до три години. Съставът, несъвместимостите, редът за избор и дейността са по Правилника за създаването, устройството и дейността на обществените съвети към детските градини и училищата.

(3) Общественият съвет на училището изпълнява правомощието си по чл. 152, т. 4 само по отношение на средствата от държавния бюджет.

Чл. 152. Общественият съвет (чл. 269 от ЗПУО):

1. одобрява стратегията за развитие на училището и приема ежегодния отчет на директора за изпълнението ѝ;
2. участва в работата на педагогическия съвет при обсъждането на стратегията в частта ѝ по чл. 263, ал. 4, т. 6 и 9 от ЗПУО и при обсъждане на избора на ученически униформи;
3. предлага политики и мерки за подобряване на качеството на образователния процес;
4. дава становище за разпределението на бюджета по дейности и размера на капиталовите разходи, както и за отчета за изпълнението му;
5. съгласува училищния учебен план;
6. съгласува избора от учителите на учебниците и учебните комплекти;
7. дава становище по училищния план-прием;
8. участва в създаването и приемането на етичния кодекс на училищната общност;
9. сигнализира компетентните органи, когато при осъществяване на дейността си констатира нарушения на нормативните актове.

Чл. 153. Директорът осигурява на обществения съвет информацията и документите, необходими за изпълнение на правомощията му, публикува състава му и протоколите от

заседанията му на интернет страницата на училището и го кани на заседанията на педагогическия съвет по въпросите, по които съветът има правомощия.

ГЛАВА ДЕВЕТА

ОРГАНИЗАЦИЯ НА ОБРАЗОВАТЕЛНИЯ ПРОЦЕС

Раздел I

ПРИЕМ И ПРЕМЕСТВАНЕ НА УЧЕНИЦИ

Чл. 154. (1) Условието и редът за приемане и преместване на учениците от I до VII клас се определят с държавния образователен стандарт за организацията на дейностите в училищното образование (чл. 147 от ЗПУО).

(2) При преместването си учениците от I до VI клас включително не полагат приравнителни изпити (чл. 148, ал. 1 от ЗПУО). Учениците от VII клас полагат приравнителни изпити при различие между училищните учебни планове.

Чл. 155. (1) Училищният план-прием определя за училището за всяка предстояща учебна година:

1. броя на паралелките в I и V клас;
2. броя на местата в паралелките в I и V клас съобразно стандарта за физическата среда и информационното и библиотечното осигуряване на детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие и стандарта за финансирането на институциите;
3. промяна на броя на паралелките в останалите класове и свободните места в тях;
4. класовете, за които се предвижда целодневна организация на учебния ден.

(2) Училищният план-прием се утвърждава със заповед на директора до 30 март след становище на обществения съвет и се публикува на интернет страницата на училището (чл. 143 от ЗПУО).

Чл. 156. (1) Приемането и записването на ученици в дневна форма на обучение се извършва въз основа на следните документи:

1. заявление по образец до директора на училището;
2. удостоверение за раждане на детето – за сверяване на данните, без съхраняване на копие;
3. здравно-профилактична карта – представя се на медицинския специалист на училището;
4. удостоверение за задължително предучилищно образование – при записване в I клас;
5. удостоверение за завършен клас или етап и удостоверение за преместване – за учениците от II до VII клас, които идват от друго училище преди започването на учебната година;
6. удостоверение за преместване – за учениците от I до VII клас, които се преместват по време на учебната година;
7. договор за обучение между училището и родителя.

(2) Приемането на учениците в I клас не може да се извършва въз основа на проверка на способностите им (чл. 145, ал. 1 от ЗПУО).

(3) Нови ученици се приемат при наличие на свободни места в паралелките.

Чл. 157. (1) За изпълнение на училищния план-прием директорът със заповед определя училищна комисия, която приема заявленията за прием в I и/или в V клас и извършва всички дейности по приема на учениците.

(2) Комисията по ал. 1 съобразно спецификите на обучението разработва критерии за прием в V клас, в случай че постъпилите заявления са повече от свободните места. Времето на подаване на заявлението не е критерий.

Чл. 158. (1) Учениците може да се преместват, както следва:

1. от I до VI клас – през цялата учебна година;
2. в VII клас – през цялата учебна година, а в учебно време – не по-късно от 30 учебни дни преди края на всеки учебен срок.

(2) При различие между училищните учебни планове учениците от VII клас полагат приравнителни изпити при условия и по ред, определени със заповед на директора.

Чл. 159. (1) Учениците се преместват при условията и по реда на чл. 104 – 108 от Наредба № 10/2016 г. и чл. 19 – 20 от Наредба № 8/2016 г., като документите се обменят между училищата чрез Националната електронна информационна система за предучилищното и училищното образование (НЕИСПУО).

(2) Родителят подава писмено заявление за преместване до директора на приемащото училище. Директорът на училището, от което се премества ученикът, издава удостоверение за преместване в сроковете по Наредба № 10/2016 г. и предоставя достъп до личното образователно дело на ученика на приемащото училище.

(3) Директорът на приемащото училище определя със заповед условията за приемане на ученика и уведомява родителя. Родителят подписва декларация за информирано съгласие относно различията в учебния план на приемащото училище и необходимите приравнителни изпити, ако има такива.

Чл. 160. (1) Учениците могат да променят формата на обучението си преди началото на учебната година.

(2) Промяната на формата на обучение се допуска и по време на учебната година, когато се преминава:

1. от дневна в индивидуална, самостоятелна или комбинирана форма на обучение;
2. от комбинирана в дневна форма на обучение;
3. от индивидуална форма по чл. 57, ал. 1, т. 1 и 3 към дневна или комбинирана форма на обучение.

Чл. 161. (1) В I клас се приемат ученици, навършили 7-годишна възраст, или ученици на 6 години по преценка на родителя и при готовност за училище, удостоверена при условия и по ред, определени в държавния образователен стандарт за предучилищното образование (Наредба № 5/2016 г.).

(2) При по-голям брой желаещи да се обучават в училището приемът се осъществява по приети от педагогическия съвет критерии. Критериите се публикуват на интернет страницата на училището и на информационното табло „За вас, родители“.

(3) Приемът на ученици в училището е обвързан с подписване на договор за обучение между училището и родителя и с плащане на такса от родителя, чийто размер се определя въз основа на методиката за определяне на максималния размер на събираните средства от родителите на деца и ученици от частните детски градини и училища, включени в системата на държавното финансиране (Наредбата за финансирането на институциите в системата на предучилищното и училищното образование).

(4) Родителите на деца и ученици, приети по реда на чл. 10, ал. 4 от ЗПУО – не по-малко от 20 на сто от новоприетите ученици в I клас и от приетите деца в подготвителната група за съответната учебна година, в това число деца и ученици с изявени дарби и/или със специални образователни потребности – не заплащат такса. Броят на децата и учениците, приемани за безплатно обучение, се определя преди началото на всяка учебна година с решение на педагогическия съвет и заповед на директора.

(5) Децата и ученици по ал. 4 се приемат във всички класове при наличие на свободни места след покриване на критериите на училището за прием на деца и ученици с изявени дарби.

(6) Критериите за подбор на децата и учениците по ал. 4 са:

1. изявени дарби и способности – наличие на сертификати, дипломи или други документи, удостоверяващи участие и класиране в първите 10 места на общински, областни, национални и международни състезания, олимпиади, конкурси и фестивали (след решение на педагогическия съвет);
2. специални образователни потребности (след решение на педагогическия съвет);
3. отличен успех от обучението в училището – минимум 5,50 (за учениците от IV до VII клас);
4. две или повече деца от едно семейство в ЧОУ „Изгрев“ и Детска школа „Изгрев“ – за едно от децата; при повече от две деца от едно семейство, приети за съответната учебна година

(включително близнаци), за едно от децата се сключва договор за безплатно обучение (след решение на педагогическия съвет);

5. дете, отглеждано от самотен родител – лице, което поради вдовство, развод или несклучен граждански брак отглежда само деца до 18-годишна възраст (след решение на педагогическия съвет).

Раздел II

ПОДГОТВИТЕЛНА ГРУПА

Чл. 162. (1) Училището организира задължително предучилищно образование в подготвителна група за децата, подлежащи на задължително предучилищно образование, при условията на Наредба № 5/2016 г. за предучилищното образование и по заявление на родителите.

(2) Предучилищното образование в подготвителната група се осъществява при целодневна или полудневна организация по програмна система, приета от педагогическия съвет, чрез педагогически ситуации по образователните направления и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие. Учебното време е от 15 септември до 31 май, а от 1 юни до 14 септември се провеждат само допълнителни форми на педагогическо взаимодействие.

(3) Децата в подготвителната група могат да отсъстват само по здравословни или други уважителни причини, удостоверени с документ от компетентен орган, както и по семейни причини. Отсъствията по семейни причини са допустими за не повече от 10 дни за учебната година с писмено уведомяване от родителя до учителя на групата, подадено най-късно в деня преди отсъствието чрез електронния дневник или по електронна поща (чл. 10 от Наредба № 5/2016 г.).

(4) Отсъствията на децата се отразяват в електронния дневник на групата и се отчитат по реда, определен от Министерството на образованието и науката.

(5) При завършване на подготвителната група на детето се издава удостоверение за задължително предучилищно образование, в което се описва готовността му за постъпване в I клас.

(6) За децата в подготвителната група и техните родители се прилагат съответно правата и задълженията по глава пета и глава шеста, доколкото са приложими за предучилищното образование.

Раздел III

ЦЕЛОДНЕВНА ОРГАНИЗАЦИЯ НА УЧЕБНИЯ ДЕН

Чл. 163. (1) Училището организира целодневна организация на учебния ден при желание на родителите за учениците от I до VII клас съобразно броя на подадените заявления, възможностите на материалната база и педагогическия състав и по критерии, приети от педагогическия съвет.

(2) При целодневната организация на учебния ден учебните часове от седмичното разписание се провеждат в самостоятелен блок до обяд, а дейностите по самоподготовка, по организиран отход и физическа активност и заниманията по интереси – след обяд, до 16,30 ч.

(3) Целодневната организация на учебния ден се осъществява в групи, определени със заповед на директора преди началото на учебната година, по предварително подадени от родителите заявления до 1 септември. Организацията на дейностите, графикът и учителите в групите се определят с Програмата за целодневна организация на учебния ден, приета от педагогическия съвет.

(4) При неоснователни отсъствия от групата за целодневна организация за период от две седмици ученикът, след писмено уведомяване на родителя, отпада от групата и мястото му се заема от друг ученик при подадено заявление от родител и по преценка на директора.

(5) Критерии за прием в група за целодневна организация на учебния ден при недостиг на места:

1. ученици, отглеждани от един родител, сираци и полусираци;
2. ученици от многодетни семейства;
3. деца на родители с увреждания (решение на ТЕЛК/НЕЛК) или с доказани здравословни проблеми, удостоверени със съответния документ;

4. деца, на които и двамата родители са целодневно служебно заети, удостоверено със служебна бележка от местоработата;
5. ученици, които са посещавали групата за целодневна организация от началото до края на предходната учебна година.

(6) Условията за участие и за прекратяване на участието в целодневната организация на учебния ден са организационни условия по Програмата за целодневна организация и по договора за обучение и не представляват санкция по глава пета, раздел III.

Раздел IV

СПОРТНИ ДЕЙНОСТИ, ОСВОБОЖДАВАНЕ ОТ ФИЗИЧЕСКО ВЪЗПИТАНИЕ И СПОРТ, ИЗПИТИ

Чл. 164. (1) Педагогическият съвет, съобразно възможностите на училището, избира за учебната година спортните дейности от определените по чл. 92, ал. 1 от ЗПУО.

(2) Учениците подават писмено заявление до директора на училището до 30 юни за избор на спортните дейности от определените по ал. 1.

Чл. 165. (1) Учениците, за които е противопоказно участието в часовете по спортни дейности и в часовете по физическо възпитание и спорт, имат право да бъдат освободени от тях.

(2) Видът на заболяването и заключението за освобождаване се удостоверяват с медицинска експертиза за временна неработоспособност, експертиза за вид и степен на увреждане или експертиза за трайно намалена работоспособност.

(3) Освобождаването на ученика от физическо възпитание и спорт се осъществява само с документ от лекуващия лекар или от лекарска консултативна комисия, представен на медицинския специалист и на класния ръководител. Ученикът присъства в часовете и уплътнява времето с програма по предложение на учителя по физическо възпитание и спорт, която не застрашава здравословното му състояние. При неприсъствие на ученика в електронния дневник се регистрира отсъствие по неуважителни причини.

Чл. 166. За ученик в дневна форма на обучение, чиито отсъствия не позволяват оформяне на срочна оценка по един или няколко учебни предмета, се провежда изпит за определяне на срочна оценка по чл. 69. При отсъствия по медицински причини педагогическият съвет може да реши срокът за оформяне на срочната оценка да бъде удължен с до един месец (чл. 22, ал. 12 от Наредба № 11/2016 г.).

Чл. 167. Изпитите се организират и провеждат със заповед на директора по реда на Наредба № 11/2016 г. Председателят на изпитната комисия обявява резултатите от изпита до края на работния ден и ги внася в електронния дневник и в личното образователно дело на ученика.

Раздел V

УЧЕНИЧЕСКИ ОТДИХ, ТУРИЗЪМ И ОРГАНИЗИРАНИ ПЪТУВАНИЯ

Чл. 168. (1) Ученическият отдиш и туризъм се организират по етапи (начален и прогимназиален) по предложен от педагогическия съвет график, включен в годишния план и утвърден от директора на училището, съгласно вътрешните правила за провеждане на екскурзии и Наредбата за детските и ученическите туристически пътувания с обща цена, инициирани от институциите в системата на предучилищното и училищното образование (изм. ДВ, бр. 30 от 2024 г.).

(2) При организиране на екскурзии, „зелени“ и „сини“ училища и летен отдиш ръководителите подават най-късно 12 работни дни преди датата на заминаване (за едnodневни образователни пътувания, прояви и състезания в града – 5 работни дни) докладна записка по образец с входящ номер до директора на училището, в която посочват броя на учениците, класа, времето на провеждане, часа на тръгване и приблизителния час на връщане, маршрута и фирмата, с която ще се реализира пътуването, списъци на участниците и декларации за съгласие от родителите.

(3) Туристическите пътувания могат да бъдат организирани под формата на детски лагери, екскурзионно летуване, походи, училища сред природата (зелени училища, пътуващи училища), ски

ваканции и обучение по зимни спортове, тематични ваканции и други пътувания с образователна, възпитателна, културно-развлекателна, опознавателна, здравно-закалителна и лечебно-оздравителна цел.

(4) Училището изпраща уведомително писмо по образец заедно с проект на договор за организирано туристическо пътуване до регионалното управление на образованието не по-късно от 10 работни дни преди началната дата на съответното пътуване.

(5) Броят на придружаващите възрастни се определя съобразно формата на пътуването, броя, възрастовия състав и специфичните нужди на децата и учениците, както следва:

1. един възрастен на всеки 5 – 7 деца от подготвителната група;
2. един възрастен на всеки 10 – 15 ученици от I до VII клас.

(6) За всяко туристическо пътуване главният ръководител на групата е длъжен да разполага със следната документация:

1. копие от договора за туристическото пътуване, заверено с гриф „Вярно с оригинала“;
2. туристическия ваучер, издаден от съответния туроператор;
3. заверен списък на децата и учениците в групата и проведен инструктаж за правилата по време на пътуването;
4. заверено копие от заповедта на директора на училището;
5. копие на застрахователната полица за сключена застраховка „медицински разходи при болест или злополука“ при пътувания извън страната и/или „планинска застраховка“ за пътувания в планинска среда, чийто период на валидност обхваща и периода на договора за конкретното пътуване;
6. доказателство за потвърдена резервация за периода на престой от лицето, упражняващо дейност в конкретното място за настаняване.

(7) За всяко дете и ученик се представя медицински документ от личния лекар, издаден не по-рано от три дни преди началото на пътуването, удостоверяващ липсата на контакт със заразно болен и липсата на противопоказания за участие.

(8) Пътуванията с автобус се извършват в светлата част на денонощието.

(9) При организирани пътувания на деца и ученици, които не са туристически пътувания по чл. 79, ал. 5 от Закона за туризма, но се извършват чрез случайни превози или превози за собствена сметка – включително с транспорта на училището – директорът уведомява най-късно 24 часа преди тръгването регионалното управление на образованието, областната структура на Изпълнителна агенция „Автомобилна администрация“ и сектор „Пътна полиция“ при ОДМВР (чл. 15б от Наредба № 10/2016 г.). Уведомлението съдържа маршрута, началния пункт, датата и часа на тръгване, очакваното време на пристигане, сборното място и часа за тръгване от крайния пункт, продължителността на престоя, а при случаен превоз – данни за договора и превозвача (наименование, седалище, адрес на управление и ЕИК); при превоз за собствена сметка – данни за заповедта на директора за организиране на пътуването.

Раздел VI

УЧИЛИЩЕН ТРАНСПОРТ

Чл. 169. (1) Училището осигурява транспорт на учениците от дома до училището и обратно по утвърдени от директора маршрути и график въз основа на договор с родителите.

(2) Преди началото на учебната година учениците, ползващи училищния транспорт, преминават инструктаж за безопасно поведение в превозното средство, а родителите подписват декларация за ползване на транспорта по образец на училището.

(3) По време на превоза учениците са длъжни да спазват указанията на придружителя и на водача, да пътуват с поставени обезопасителни колани и да не напускат местата си до спирането на превозното средство.

(4) При нарушение на правилата по ал. 3 придружителят уведомява класния ръководител и родителя; при системни нарушения, застрашаващи безопасността на пътуващите, ползването на училищния транспорт може да бъде прекратено по реда на договора с родителя.

(5) За пътувания с транспорта на училището извън редовните маршрути се прилага чл. 168, ал. 9.

Раздел VII

МЕДИЦИНСКО ОБСЛУЖВАНЕ

Чл. 170. (1) Медицинското обслужване на децата и учениците се осъществява в здравния кабинет на училището от медицински специалист по график, утвърден от директора, при условията на Наредба № Н-2 от 12.09.2025 г. на министъра на здравеопазването за здравните кабинети в детските заведения и училищата.

(2) Медицинският специалист оказва първа помощ при злополуки и внезапни заболявания, уведомява родителите и при необходимост – центъра за спешна медицинска помощ, участва в комисията за седмичното разписание и в дейностите по здравно образование.

(3) Здравно-профилактичните карти на децата и учениците се съхраняват при медицинския специалист. Медицинските документи за освобождаване от физическо възпитание и спорт се представят на медицинския специалист и на класния ръководител.

(4) При заболяване на дете или ученик в училището класният ръководител или учителят незабавно уведомява родителя, който осигурява прибирането на детето.

(5) Учениците с хронични заболявания получават допълнителна подкрепа за личностно развитие по чл. 111, ал. 2, т. 4 съобразно препоръките на лекуващия лекар, предоставени от родителя.

ГЛАВА ДЕСЕТА

УЧИЛИЩНА ДОКУМЕНТАЦИЯ. УЧЕБНИЦИ. ЗАЩИТА НА ЛИЧНИТЕ ДАННИ

Раздел I

УЧИЛИЩНА ДОКУМЕНТАЦИЯ

Чл. 171. (1) В училището се водят документите по приложение № 2 към Наредба № 8/2016 г. за информацията и документите за системата на предучилищното и училищното образование със сроковете за съхранение, определени в нея.

(2) Документите, за които наредбата предвижда електронен формат, се водят в Националната електронна информационна система за предучилищното и училищното образование (НЕИСПУО): Списък-образец № 1, дневниците на паралелките и на групите, личните образователни дела на учениците (електронна партида и хартиен носител със срок на съхранение не по-малко от 50 години), списъкът на издадените документи по учебни години и другите регистри.

(3) В училището се водят и: книга за решенията на педагогическия съвет, книга за регистриране на заповедите на директора, книга за контролната дейност, книга за регистриране на даренията, летописна книга, дневници за входяща и изходяща кореспонденция, книги за проведените инструктажи по безопасност и инвентарна книга и счетоводни документи със срокове съгласно Закона за счетоводството.

Чл. 172. Документите по Наредба № 8/2016 г., които се издават от училището, се изготвят по образци, утвърдени от министъра на образованието и науката, и се заверяват от директора. За издаване на дубликати се ползват образците, утвърдени от Министерството на образованието и науката.

Чл. 173. Изискванията към формата, съдържанието, воденето и съхраняването на училищната документация се определят с Наредба № 8/2016 г. за информацията и документите за системата на предучилищното и училищното образование.

Раздел II

ПОЗНАВАТЕЛНИ КНИЖКИ, УЧЕБНИЦИ И УЧЕБНИ ПОМАГАЛА

Чл. 174. В предучилищното образование се ползват познавателни книжки и учебни помагала.

Чл. 175. В училищното образование се ползват учебници и учебни помагала, одобрени от министъра на образованието и науката. Учебният комплект включва учебник и едно или няколко учебни помагала, създадени в единна система.

Чл. 176. Познавателните книжки, учебниците и учебните помагала трябва да са съобразени с възрастовите характеристики на децата и учениците и да насърчават самостоятелността и мисленето. Учебниците и учебните комплекти се избират от учителите след съгласуване с обществения съвет.

Чл. 177. Предоставянето за безвъзмездно ползване на познавателни книжки, учебници и учебни комплекти на децата и учениците от подготвителната група и от I до VII клас се извършва съгласно чл. 164 от ЗПУО и Постановление № 79 на Министерския съвет от 13.04.2016 г. с измененията му.

Раздел III

ЗАЩИТА НА ЛИЧНИТЕ ДАННИ

Чл. 178. (1) Училището обработва лични данни на децата, учениците, родителите и служителите като администратор на лични данни при спазване на Регламент (ЕС) 2016/679 и Закона за защита на личните данни и на принципите за законосъобразност, минимизиране на данните и ограничение на срока на съхранение.

(2) Личните данни се обработват за целите на образователния процес, воденето на задължителната документация в НЕИСПУО и електронния дневник, медицинското обслужване,

училищния транспорт и изпълнението на договорите за обучение. Достъп до данните имат само служителите, на които те са необходими за изпълнение на задълженията им.

(3) Снимки и видеозаписи на деца и ученици се заснемат и публикуват на интернет страницата и в профилите на училището в социалните мрежи само с писмено съгласие на родителя по образец на училището; съгласието може да бъде оттеглено по всяко време.

(4) Видеонаблюдението в сградата и в двора на училището се осъществява с цел сигурност на децата, учениците и служителите, обозначено е с информационни табели, а записите се съхраняват в срок, определен с вътрешните правила, и се предоставят само на компетентните органи.

(5) Родителите имат право на достъп до данните на детето си, на коригиране на неточни данни и на информация за обработването им; искания се подават до директора.

(6) Директорът определя със заповед лице за контакт по въпросите на защитата на личните данни и утвърждава вътрешни правила за защита на личните данни, които са задължителни за всички служители.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. По смисъла на този правилник „родител“ е родителят, настойникът, попечителят или лицето, което полага грижи за детето по смисъла на § 1 от Допълнителните разпоредби на ЗПУО; „електронен дневник“ е електронният дневник на училището, поддържан чрез платформата Школо; „класен ръководител“ за подготвителната група е учителят на групата.

§ 2. Правилникът може да бъде изменян и допълван само с решение на педагогическия съвет.

§ 3. Правилникът е изготвен на основание чл. 28, ал. 1, т. 2 и чл. 263, ал. 1, т. 2 от ЗПУО и е в съответствие с държавните образователни стандарти и с нормативните актове по чл. 2, ал. 2.

§ 4. По въпроси, неуредени в този правилник, педагогическият съвет взема решения в рамките на своята компетентност, а директорът издава заповеди в рамките на своите правомощия.

§ 5. Този правилник е задължителен за спазване от директора, педагогическите специалисти, непедагогическия персонал, учениците и родителите.

§ 6. Неизпълнението на правилника от работниците и служителите е нарушение на трудовата дисциплина, за което те носят отговорност по Кодекса на труда и Правилника за вътрешния трудов ред. Неизпълнението на правилника от учениците се разглежда по реда на глава пета, раздел III.

§ 7. Неразделна част от правилника са следните приложения, утвърдени със заповед на директора: Дневен режим за учебната година; Критерии за прием на деца и ученици за безплатно обучение; Програма за целодневна организация на учебния ден; Етичен кодекс на училищната общност; Вътрешни правила за провеждане на екскурзии и туристически пътувания.

§ 8. Правилникът влиза в сила от датата на утвърждаването му със заповед на директора, публикува се на интернет страницата на училището и с него се запознават учениците, родителите и служителите по реда на чл. 135, ал. 2, т. 11.

Настоящият правилник е приет от Педагогическия съвет на ЧОУ „Изгрев“ ЕООД с Протокол № 1 от 15.09.2026 г. и е утвърден със Заповед № РД-02/15.09.2026 г. на директора на училището. Правилникът е съобразен с действащата към 15.09.2026 г. нормативна уредба и подлежи на актуализация при промяна в нея.

Слав Славов

Директор на ЧОУ „Изгрев“ ЕООД – гр.
София